

TARİHTEN BUGÜNE ÜLKE İHLAL KARNELERİ
HISTORICAL REPORT CARDS ON THE VIOLATIONS OF CIVIL RIGHTS

HOLLANDA **NETHERLANDS**

UHiM ULUSLARARASI
HAK İHLALLERİ
İZLEME MERKEZİ
INTERNATIONAL CENTER FOR WATCHING VIOLATION OF RIGHTS
www.uhim.org
f/uhimtr t/uhimorg

içindekiler

contents

3

sunuş
presentation

5

Siyasî Tarihi
Political History

11

HOLLANDA
İhlal Karnesi
Violation Report of The
NETHERLANDS

34

kaynakça
bibliography

sunuş

presentation

Elinizdeki bu çalışma tarih sahnesine çıktığı 16. yüzyılın sonlarından itibaren, diğer Batılı devletlerle büyük bir sömürge mücadelesine giren ve bu uğurda Endonezya'dan Surinam'a kadar çok geniş bir coğrafyada koloniler kuran Hollanda'nın gerçekleştirdiği ihlalleri konu almaktadır. Yüzyıllar boyu sömürdüğü ülkelerin kaynakları ile zenginleşen Hollanda, İkinci Dünya Savaşı sonrasında pek çok Avrupa devleti gibi, dış ülkelere işçi alımı gerçekleştirmiş ve bugün Avrupa'da yaşayan göçmenlerin maruz kaldığı ırkçı ve ayrımcı politikaların temelleri atılmıştır. Hollanda'nın sömürgecilik tarihinden bugüne gerçekleştirdiği ihlalleri raporumuzun sayfalarında ayrıntılarıyla okuyabilirsiniz. Fakat önce bugüne kadar yaşanan sürece kısaca göz atmak yerinde olacaktır. Sömürgecilik ile başlayan ve bugüne kadar devam eden süreç; medeniyetin, özgürlüğün, refahın ve barışın temsilcisi olduğu iddiasındaki Batı'nın, insanlık tarihine kara birer leke olarak düşecek uygulamaları ile doludur. Bugün dünyada yaşanan sorunlar irdelendiğinde, büyük çoğunluğunun kaynağının söz konusu ülkeler olduğu görülecektir.

Dünya'nın en zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip kıtası Afrika'nın, bugün açlık yüzünden her gün binlerce insanın yaşamını yitirdiği bir kıtaya dönüşmesi, Batı'nın sömürge hareketinin sonuçlarından sadece biridir. Küresel

This study is about the violations committed by the Netherlands which competed with the major Western states in colonization and for this cause colonize a vast geography from Indonesia to Suriname since its existence at the end of 16th century. The Netherlands, which prospered from the resources of the colonized countries for hundreds of years, implemented importation of foreign workers just as the other European countries did after World War II. This constitutes the foundations of the racist and discriminatory policies against the immigrants living in Europe today. Throughout our report you can read the violations committed by the Netherlands from colonization period to today in detail. However, it would be convenient to have a look at the process lived until today. The period from colonization to today is full of disgraceful applications of the West which claims itself to be the representative of civilization, freedom, welfare and peace. Today, when the problems of the world are examined well, it will be seen that with a great majority the source of these problems are aforementioned countries.

Although the "Dark Continent" Africa has rich underground and over ground resources, today, Africa has turned out to be a continent in which many people die of hunger. The reason of that painful and desperate situation is the colonial movements and imperialist attacks of "The West". Hegemonic power of Global System on political, economic, cultural and military decisions makes the things worst and drive Africa into chaos and thus many people die every year because of hunger, drought, epidemic and human/organ smuggling. Illegal gun and drug trade is very common in politically destabilized African and Asian countries.

sistemin siyasal, kültürel, ekonomik ve askerî politikalarıyla derin bir kaosa sürüklenen kıtada, salgın hastalıklar, açlık, kıtlık, insan ve organ kaçakçılığı sebebiyle her yıl milyonlarca insan ölmektedir.

Bu ülkelerin bir adım ötesindeyse, üretim potansiyelleri ve dinamik toplumsal yapılarıyla gelişmekte olan ülkeler bulunmaktadır. Bu ülkeler de, küresel sistemin çıkarları doğrultusunda hareket eden kuruluşlar eliyle sürekli olarak dış müdahaleye maruz kalmaktadır. BM, NATO, UCM, IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü ve küresel şirketlerin uygulamaları, canlı bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olan bu ülkelerde yoksulluğun kalıcı hale gelmesine zemin hazırlamaktadır. Üretim ve istihdamın daraltılması, yatırımların yavaşlatılması gibi dayatmaların yanısıra, olumlu gidişatı baltalayacak siyasî krizler de yine bu kanallar aracılığıyla devreye sokulmaktadır.

Bu olumsuz şartlar mültecilik sorununu da beraberinde getirmekte, milyonlarca insan her yıl yaşamını sürdürebilmek adına vatanlarını terk etmek zorunda kalmaktadır. İşgal, ambargo, içsavaş, yoksulluk, salgın hastalık gibi küresel sistemin uygulamalarından kaynaklanan nedenlerle yaşam alanları yok edilen insanlar, mülteci olarak gittikleri Batılı ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmekte, ırkçı ve ayrımcı muamelelere maruz kalmakta ve zor şartlar altında yaşam mücadelesi vermektedir.

2. Dünya Savaşı sonrasında sömürgelerinden çekilen Batılı devletler yerlerine bıraktıkları diktatörlük rejimleri ve bağlayıcı antlaşmalarla kıtadaki kazanımlarını sürdürecektir. Uzun yıllar boyunca destekledikleri diktatörleri, bugün “Arap Baharı” süreci ile tasfiye sürecine giren küresel sistem, Asya ve Afrika coğrafyasında kontrol alanlarını yeniden dizayn etme kaygısıyla hareket etmektedir.

Küresel sistem bu yöndeki politikalarını sürdürürken “insan hakları”, “demokrasi”, “özgürlük” gibi kavramlar üzerinden politika geliştirmekte, insan hakları örgütleri, sivil yapılanmalar, medya, kültür-sanat kurumları ve uluslararası merciler de bu doğrultuda kullanılmaktadır. Küresel aktörler, kendileri açısından tehdit olarak algılanan devletleri yine bu söylemlerle hedef almakta ve dünya kamuoyunda bu yönde bir algı oluşturmaya çalışmaktadır.

Hiç şüphesiz hak ihlalleri her dönemde ve her coğrafyada yaşanagelmıştır. Ancak bu çalışmada, sınırları dışında etki gücüne sahip olan ve bu yönüyle küresel ölçekte dünya siyasetine yön veren devletler tercih edilmiştir. “Tarihten Bugüne Ülke İhlal Karneleri”nin amacı; medeniyetin, barışın ve özgürlüklerin temsilcisi olduğu iddiasındaki bu ülkelerin söylemlerinin gerçekliği test etmektir. Çalışmamızın, göz ardı edilen bu alanın tartışmaya açılmasına katkı sağlayacağına inanıyoruz.

With a high production potential, dynamic social structure, rich financial resources and high rate of youth population, there are some countries that one step beyond these countries many of which were from “Dark Continent” and defined as “The least developed countries” by the international organizations and institutions. These countries are defined as a “Developing countries” by the international

organizations and institutions and they are unfortunately exposed to external operations by international organizations and institutions who work for the benefit of global system. The practices of the UN, NATO, ICC, IMF, WB, WTO and Global Companies prepare ground for the permanent poorness for these “The least developed and developing countries”, which has dynamic socio-economic structure. Beside of decreasing the production, restricting the employment and slowing down the investment, political crises that slow down the positive and stable development are put into practice by these organizations. These negative conditions lead to refugee problems and millions of people have to abandon their country in order to live on and earn money. Problems as an occupy, embargo, civil-war, epidemic, poverty and poorness that cause from the practices of global system destroy the living space of the people and they have to go to European countries and they are seen as a second class citizen by the countries in which they live. In addition, they are exposed to racist and discriminatory practices so they have to live on under extremely hard life circumstances. Withdrawing from the colonized countries after the Second World War, The West countries left their position to native dictatorships and signed permanent agreement with them. So they will save their interests on the continent. Global system, which supported dictatorships for years, has been eliminating the dictatorships they control with the process called as an “Arab Spring” and moves with the fear of reshaping bases on the Asia and Africa to control. While making policy, global system abuses and benefits from the concepts like “Democracy”, “Human Rights” and “Freedom”. Beside of benefiting from these concepts, global system abuses media, culture and art, NGOs and international organizations. When Global actors took a risky signals from the countries they immediately target these countries with the “Democracy”, “Human Rights” and “Freedom” notions and dominates the perception of the world agenda. Undoubtedly, human rights violations can be seen and put into practice in anytime and any geography on the world. While determining the countries in this study, it is preferred to choose the countries that have a dominant effect on the other countries and whose power exceeds their borders. The aim of the study called as a “Violation Reports of Countries from History to Date” is to test the reality of the claims of whether these countries are the representative of the “Peace”, “Civilization” and “Freedoms” or not. It is tried to take the general photo of the history and tried to evaluate the violations that begun with the “Geographical Expeditions” and continued to date. To reveal the real actors of the violations that took place across the world will help us to detect who is guilty and who is innocent. We believe that “Violation Reports of Countries from History to Date” will contribute to the studies ignored at that field.

Siyasî Tarihi

Political History

Hollanda'nın Tarih Sahnesine Çıkışı ve Sömürgeci Geçmişi

Hollanda'nın bir devlet olarak tarih sahnesine çıkışı 16. yüzyılın sonlarında 1579 yılında İspanya'dan bağımsızlığını kazanmasıyla olmuştur. Bağımsızlığın kazanılmasından sonra Hollanda da diğer Avrupa devletleri gibi kıta dışına açılmanın yollarını aramıştır. Daha önceleri Portekiz'den gelen Doğu ürünlerini kıtaya pazarlayan Hollanda, bağımsızlığını kazandıktan sonra bu kez Portekiz'in İspanya hakimiyetine girmesi ve buradaki limanların İspanya tarafından kendilerine kapatılması sebebiyle sömürge topraklarına direkt ulaşmanın yollarını aramaya başlamıştır. Nihayet 1595'te ilk olarak dört gemi Doğu Hint adalarına gönderilmiş, bunu daha çok sayıda gemiyle gerçekleştirilen başka seferler takip etmiştir. Devletin teşvikiyle sefer düzenleyen şirketler 1602 yılında Birleşik Doğu Hindistan Şirketi (Vereenigde Oost-Indische Compagnie-VOC) adıyla birleşmiştir. Şirket sayesinde Hollanda Ümitburnu'ndan Doğu Hint adalarına kadar büyük bir sömürge imparatorluğu kurmuştur.

Entrance of the Netherlands to the Stage of History and Its Colonialist Past

The entrance of the Netherlands to the stage of history as a state happened following its independence from Spain at the end of 16th century, in 1579. After gaining its independence, as other European countries, the Netherlands started to search for ways of sailing outside the continent. While previously it was commercializing Eastern products coming from Portugal to the continent, after independence it started to search for ways in order to reach the colonial territories directly because Portugal itself became a colony of Spain and the ports of it were closed by Spain. In the end, four ships were sent to East Indian islands first in 1595 which was followed by other voyages made by more ships. The companies organizing voyages via support of the state merged under the title of the United East India Company (Vereenigde Oost-Indische Compagnie-VOC) in 1602. Thanks to this company, the Netherlands established a big colonial

Hollanda doğudaki bu gücünü batıya aynı oranda yansıtamamış ve Güney Amerika'da Portekiz, Kuzey Amerika'da ise İngiltere ile girdiği mücadelelerde başarılı olamayarak bu bölgedeki sömürgelerinin çoğunu kaybetmiştir. Yine de 17. yüzyılda Venezuela ve Brezilya sahillerinin önemli bölümü Hollanda kontrolüne geçmiş ve burada şeker kamışı ve kereste mamülleri üzerinden sömürgecilik yapılmıştır. Hollanda 1673'te Amerika kıtasındaki kolonilerinin büyük çoğunluğundan çekilmişse de, özellikle doğudaki sömürgelerinden elde ettiği güç, uluslararası deniz taşımacılığındaki yeri ve köle ticaretine yön vermesi sebebiyle 17. yüzyılda dünyanın en büyük ekonomik gücü olarak öne çıkmıştır. Bu dönemde Avrupa'daki teknelerin yarısı Hollandalılara aittir ve bunun yanı sıra diğer sömürgeci ülkelere inşa edilen gemilerle gemi sanayii tamamen ele geçirilmiştir. Hollanda'nın bu ihtişamlı zamanları 18. yüzyılın sonlarına kadar sürmüş, yüzyılın son çeyreğinde önce İngilizlere karşı girilen savaş kaybedilmiş, ardından 1795-1815 yılları arasında Fransız istilasına maruz kalmıştır. Bu sebeple sahip olduğu deniz gücünün ve kolonilerin önemli bölümünü yitiren Hollanda, yine de dünyanın en büyük ekonomilerinden biri olma özelliğini bugüne dek sürdürmüştür.

Endonezya¹

Endonezya takımadaları 16. yüzyılın başlarından itibaren sömürgeci güçlerin istilasına uğramaya başlamıştır. Bölgeyi ticaret ve misyonerlik faaliyetleri ile kontrolü altına almak isteyen ilk ülke Portekiz olmuştur. Yüzyılın sonunda Hollandalı denizci ve tüccarlar da Endonezya'ya ulaşmışlardır (1595). Önce birbirinden ayrı faaliyet gösteren şirketler daha sonra Hollanda Doğu Hindistan Şirketi (VOC) adı altında güçlerini birleştirmişlerdir (1602). Şirkete, parlamento tarafından çıkartılan bir kanunla, savaş açma, diğer devletlerle antlaşmalar yapma, para basma, koloni kurma, şahısları mahkum etme ve cezalandırma gibi yetkiler verilmesi, firmanın aslında özerk bir devlet gibi konumlandığını göstermektedir. Dünyanın ilk çokuluslu şirketi ve hisse senedi çıkartan ilk şirket olarak kabul edilen

empire reaching from Good Hope to East Indian islands.

The Netherlands could not reflect its power in east at the same capacity on the west and it could not succeed at combats against Portugal in South America and England in North America, thus, it lost most of its colonies in these regions. Nevertheless, the Netherlands seized the control of the significant portion of the beaches of Venezuela and Brazil in the 17th century, and colonialism was pursued via sugar cane and lumber products. Although the Netherlands withdrew from the great majority of its colonies in the Americas in 1673, it became prominent as the biggest economic power in the world in the 17th century due to its power attained from eastern colonies, position in international marine transportation and orientation towards slave trade. At this period, half of the ships in Europe were belonging to the Dutch. Besides, ship building was totally acquired by them because of the ships built for other colonial countries. These magnificent times of the Netherlands continued until the end of the 18th century. However, at the last quarter of the century, first, the battle against England was lost; then, it was exposed to French invasion between 1795 and 1815. Though the Netherlands lost important part of its naval force and colonies due to the aforementioned reasons, it continued to be one of the biggest economies in the world until today.

Indonesia¹

Indonesian archipelago started to experience invasion of the colonial powers since the beginning of the 16th century. Portugal was the first country which desired to take control of the region through trade and missionary activities. At the end of the century, the Dutch shipmen and merchants also arrived in Indonesia (1595). The companies operating asunder before united their powers later on under the Dutch East India Company (VOC) in 1602. The company was authorized to wage war, make agreements with other countries, print money, establish colonies, convict and punish people, and so on, with a law

1 Bu başlık altında verilen bilgiler, önemli ölçüde İsmail Hakkı Göksoy'un Endonezya'da İslam ve Hollanda Sömürgeciliği adlı eserinden elde edilmiştir.

1 The information given in this section is considerably taken from the work of İsmail Hakkı Göksoy, i.e. Islam and the Dutch Colonialism in Indonesia.

VOC, Endonezya'daki varlığını yüzyıllar boyunca sürdürse de, 18. yüzyılın ortalarından itibaren maddi sıkıntılar yaşamış ve yüzyılın sonunda mal varlıkları ve toprakları Hollanda Devleti'ne devredilmiştir (1799).

Şirket Endonezya'da Müslümanları her zaman bir tehdit ve potansiyel bir tehlike olarak görmüştür. Şirketin kuruluş kanununda "Gerçek Hristiyanlığın yayılmasını ve gelişmesini sağlamak" temel görevlerden biri olarak belirtilmiştir. 17. yüzyılın ilk yarısında Hollanda Hindistanı Genel Valiliği tarafından, Batavia'da (Cakarta) Hristiyan okullarına devam eden Endonezyalı çocuklara günlük yarım kilo piring verilmiştir. Vali Jan Pieterszoon Coen'in bir diğer uygulaması ise Hollandalılara, emirleri altında bulunan Endonezyalıları Hristiyanlık eğitimi verme zorunluluğu getirilmesi olmuştur (1622). İlerleyen yıllarda Hristiyanlığı kabul eden Endonezyalıları para verilmesi şeklinde resmî uygulamalar da söz konusu olmuştur (1635).

Hollanda'nın sömürgeci uygulamaları Müslüman Endonezya halkının dini tercihleri ve yaşantıları üzerinde yoğunlaşmış gözükmemektedir. Nitekim Batavia Kilise Konseyi aldığı bir kararla Müslümanların sünnet olmalarını yasaklamış ve dini okullar kapatılmıştır (1643). Bu uygulamayı Müslümanların ve Çinlilerin dinî toplantılar düzenlemesinin yasaklanması takip etmiştir (1651). Ancak bu yasak halkın tepkisi üzerine 1674'te kaldırılmıştır.

Şirket eliyle Hollanda'nın Endonezya'da Müslüman halk üzerindeki en önemli müdahalelerinden biri de hac ibadetinin engellenmesidir. İlk dönemlerde şirkete ait gemilerle hac yolculuğu yapanlar olmuşsa da, bu uygulama 1716'da yasaklanmış ve hac ibadetini gerçekleştirmek isteyenler çeşitli engellemelere maruz kalmış, pek çok hacı dönüşte ülkesine sokulmayarak göçe mecbur bırakılmıştır. Müslümanların hac ibadeti esnasında sömürgecilğe karşı bilinçlenmesinin bir başkaldırı sürecini tetikleyeceğinden endişe edilmesi, bu uygulamanın temel nedeni olmuştur.

Sömürge idaresinin 19. yüzyılda yerleşmesiyle birlikte halkın sömürge yönetimine karşı tepkileri de artmış ve bu yüzyılda başta Açe Savaşı (1873-1904) olmak üzere yüzbinlerce insanın hayatını kaybettiği pek çok savaş gerçekleşmiştir. Bununla birlikte bu yüzyıl Endonezya'da misyonerlik faaliyetlerinin arttığı bir zaman dilimi olmuştur. Yine de

enacted by the parliament. This shows that the company was positioned like an autonomous state. VOC is accepted as the first multinational company which issued shares. Though it survived for centuries, it started to experience financial difficulties and at the end of the century, its assets and lands were transferred to the state of the Netherlands (1799).

The company considered Muslims in Indonesia as a threat and potential danger. "To ensure the expansion and development of true Christianity" was emphasized as one of the main duties of the company in its law of establishment. In the first half of the 17th century, half a kilo of daily rice was given to the Indonesian children who continued to Christian schools in Batavia (Jakarta) by Dutch India Proconseulate. Another practice of proconseul Jan Pieterszoon Coen was to make it obligatory to teach Christianity to Indonesians subordinated by Dutchmen (1622). In the forthcoming years, official practices such as giving money to the Indonesians who converted to Christianity came also into question (1635).

It seems that imperialist practices of the Netherlands concentrated on religious choices and living of Muslim Indonesians. As a matter of fact, Batavia Church Council banned circumcision of Muslims and religious schools were closed (1643). This was followed by the ban of organizing religious meetings by Muslims and Chinese (1651). However, this ban was lifted in 1674 due to the protest of the society.

One of the most important interferences on the Muslim population of Indonesia by favour of the company was the prevention of pilgrimage. Even though there were people who made pilgrimage with the ships of the company at earlier times, this practice was banned in 1716 and people who wanted to make pilgrimage were exposed to various preventions. Many pilgrims were not allowed to enter the country, thus, they were obliged to migrate. The basic reason of this application was the worry that awakening of Muslims against colonialism

bu faaliyetler Müslüman halktan çok animist inançlara sahip kesimler üzerinde tesirli olmuştur.

Endonezya'daki misyonerlik faaliyetleri bizzat Hollanda devleti tarafından finanse edilmiş ve bu durum Endonezya'nın bağımsızlığını kazandığı 20. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir. Hatta Protestan Kilisesi 1815'ten itibaren tamamen devletin kilisesi olarak faaliyet göstermiş, atamalar, maaş ödemeleri ve programlar bizzat devlet tarafından yapılmıştır.

Hollanda'nın Endonezya'daki sömürge politikaları, 20. yüzyılın başlarından itibaren "ahlaki politika" adı verilen yeni bir yönetime dayanmıştır. Böylece halkın Hristiyanlaştırılması noktasındaki çalışmalar yerini Müslüman halkın en temel ifadesiyle Batılılaştırılmasına bırakmıştır. Bu kapsamda Batı tarzı eğitim veren okullar açılmış, yönetim alanında da "Halk Meclisi" adında yapılar tesis edilerek yerel unsurlara karar alma süreçlerinde bazı ufak yetkiler verilmiştir. Hollanda'nın bu politikalarında 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında Endonezya'da bulunan ve Hollanda hükümetinin "Yerli ve Arap İşleri Danışmanı" olarak görev yapan tanınmış oryantalist Snouck Hurgronje'nin etkisi büyük olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı sürerken, Mart 1942'de, Japonya'nın Endonezya'yı işgal etmesi üzerine Hollanda Endonezya'dan çekilmek zorunda kalmıştır. Hollanda da Almanya

in the 19th century, reaction of the society against this administration increased and many wars, in which hundreds of thousands of people died, were waged. One of the outstanding wars was Aceh War (1873-1904). Nonetheless, this century became a period when missionary activities increased in Indonesia. Having said that, these activities became influential on people with animistic beliefs rather than Muslims.

The missionary activities in Indonesia were financed by the state of the Netherlands and this situation continued until the mid-20th century when Indonesia became independent. In fact, Protestant Episcopal Church started to act as the state church since 1815, thus, appointments, salary payments and programmes were made by the state itself.

Colonial policies of the Netherlands in Indonesia started to be based on a method called "moral policy" since the beginning of the 20th century. Thus, the efforts about Evangelization of the society gave way simply to the Westernization of the Muslims. In that regard, schools with western style education were opened, and some minor powers were given to local elements in decision making processes by the establishment of the structures called "Peoples' Assembly" in administrative domain. Well-known orientalist Snouck Hurgronje who was in Indonesia at the end of the 19th century and at the beginning of the 20th century and who served as an "Advisor on Native and Arab Affairs" played an important role in these policies.

During the Second World War, in March 1942, The Netherlands was forced to withdraw from Indonesia since Japan occupied it. Because of the fact that the Netherlands itself was occupied by Germany, the Dutch queen Wilhelmina established an 'exile government' in London. While Wilhelmina was visiting the U.S. in July-August 1942, the then president Roosevelt stated that they were waiting an explanation regarding post-war process in order to support the Netherlands. The ailing Netherlands noticed the difficulty of keeping its colony in Indonesia without the support of a big power such as the U.S. Thereby, Wilhelmina gave a speech in English at a radio station in London on 6th December, 1942. She promised that Kingdom of the Netherlands would be reorganized after the war

tarafından işgal edildiği için Hollanda Kraliçesi Wilhelmina, Londra'da bir sürgün hükümeti kurmuştur. Wilhelmina'nın Temmuz-Ağustos 1942'deki ABD ziyaretinde dönemin ABD Başkanı Roosevelt kendilerine destek vermek için savaş sonrası sürece dair bir açıklama beklediğini ifade etmiştir. Zor durumdaki Hollanda, Endonezya'daki sömürgesini ABD gibi büyük bir gücün desteği olmadan sürdürmesinin imkansızlığını gördüğünden, Kraliçe Wilhelmina 6 Aralık 1942'de Londra'da İngilizce olarak bir radyo konuşması yapmış ve savaşın ardından Hollanda Krallığı'nın yeniden organize edileceğini, Hollanda ve kolonilerden oluşan bir Hollanda Milletler Topluluğu oluşturulacağını vaad etmiştir. ABD'nin Endonezya'nın Japon işgalinden kurtarılması noktasında inisiyatif alması ancak bu tarihten sonra söz konusu olmuştur.

Savaş yıllarında Japonya tüm sınırları kapattığından işgalin sonlarına kadar Endonezya'da süreç dünyaya kapalı bir şekilde ilerlemiştir. Hollanda'nın bu birkaç yıldaki genel politikası Endonezya'yı Japonların elinden almak, bunu yaparken de Müslüman halkın desteğini kazanmak için Japonların olumsuz uygulamalarını öne çıkartmak olmuştur.

Japonya'nın İkinci Dünya Savaşı'nı kaybetmesi ile birlikte 17 Aralık 1945 tarihinde Endonezya bağımsızlığını ilan etmiş, fakat Hollanda bu kararı tanımamıştır. Endonezya'nın bağımsızlık mücadelesi ve Hollanda'nın eski sömürge topraklarını yeniden kontrol altına alma politikaları ile geçen dört yılın ardından 27 Aralık 1949 tarihinde Endonezya'nın bağımsızlığı kabul edilmiştir.

Sömürgecilik tarihinin en önemli devletlerinden biri olan Hollanda, Endonezya topraklarında yüzyıllar boyunca sürdürdüğü politikalarla büyük bir zenginlik ve refaha kavuşurken, Endonezya halkı sahip olduğu zenginliklerden istifade edemediği gibi, yüzyıllar boyunca bir başka devletin sömürgesi olarak kalmıştır.

Surinam

Bir Güney Amerika ülkesi olan Surinam, Hollanda'nın yakın tarihe kadar sömürdüğü bölgelerden biridir. Hollanda ile İngiltere arasında 1667'de imzalanan Brede Antlaşması

and a Dutch Commonwealth would be formed. Only after this speech that the U.S. could take initiative in saving Indonesia from Japanese occupation.

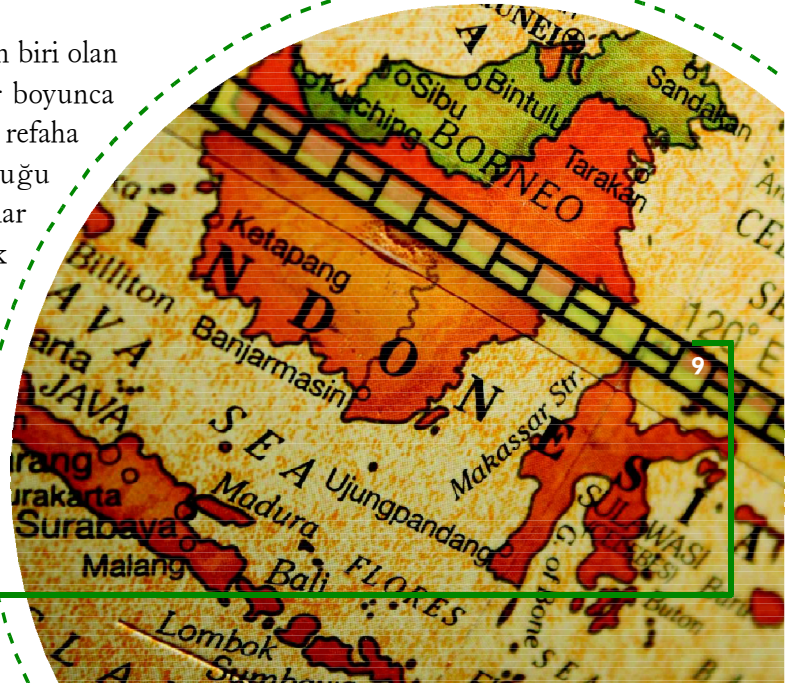
Since Japan closed entire borders during the war, the process in Indonesia progressed secretly from the world. The general policy of the Netherlands in those few years was depending on taking Indonesia from Japan, and while doing this, negative practices of Japanese were highlighted in order to gain support of the Muslim population.

In conjunction with defeat of Japan in the Second World War, Indonesia declared its independence on 17th December 1945, but, the Netherlands did not recognize it. After four years passed with the struggle of independence and policies of the Netherlands in regaining the control of old colonial territories, independence of Indonesia was recognized on 27 December 1949.

The Netherlands, which is one of the most important states in history of colonialism, reached wealth and prosperity due to its policies pursued for centuries in Indonesian territories. Whereas, Indonesia stayed as a colony of another state for centuries as Indonesian people could not make use of its own wealth.

Surinam

Surinam is a South American country and it is one of the territories exploited by the Netherlands until

ile İngiltere New Amsterdam (New York)'a karşılık Hollanda'ya bugünkü Surinam'ı bırakmıştır. Burada kurulan şeker kamışı ve kahve plantasyonlarında çalıştırılmak üzere 19. yüzyıla kadar Afrika'dan yaklaşık 250 bin köle Surinam'a getirilmiştir. 1863'te köleliğin kaldırılmasının ardından bu kez Hindistan ve Endonezya'dan getirilen zorunlu işçiler bu plantasyonlarda çalıştırılmıştır. 1922'ye kadar Hollanda'nın sömürgesi olarak kalan Surinam bu tarihte "Hollanda Guyanası" adıyla Hollanda Krallığı'na bağlı bir deniz aşırı eyalete dönüştürülmüştür. Ülke 1954'te içişlerinde bağımsızlık elde ederken tam bağımsızlığına ancak 1975'te kavuşabilmiştir.²

Hollanda Antilleri

Güney Amerika kıtası yakınlarındaki Karayip Denizi'nde bulunan Küçük Antiller takımadalarının bir bölümünü oluşturan Hollanda Antilleri, önce İspanya, ardından İngiltere ve son olarak 17. yüzyılda Hollanda tarafından işgal edilmiş ve sömürgeleştirilmiştir. Adalar, köleliğin yasaklandığı 1863 yılına kadar köle taşımacılığında bir aktarma merkezi olarak kullanılmış, 1954 yılında sömürge olmaktan çıkartılıp Hollanda'ya bağlı özerk bölgeler haline getirilmiştir.

Hollanda Antilleri, 10 Ekim 2010 tarihinde yapılan bir referandum ile dağılmış ve kendisinden daha önce 1986 yılında ayrılan Aruba adası ile birlikte doğrudan Hollanda'ya bağlı dört yeni özerk bölge oluşturulmuştur. Bunlar, Aruba, Curaçao, Sint Maarten ve BES Adaları (Bonaire, Seba, Sint Eustatius)'dır. Hollanda'dan binlerce kilometre uzakta bulunan sözkonusu adalar statüsü değişmiş gibi gözükse de hala Hollanda'nın deniz aşırı bir sömürgesi olarak varlığını sürdürmektedir. Adalar her ne kadar Hollanda toprağı olması sebebiyle ülke standartlarına eşit seviyede ulaşma imkanına sahip olsa da, hayat şartları Hollanda'nın çok gerisindedir. Demografik yapıya bakıldığında da sömürgeciliğin etkileri açık şekilde görülmektedir zira nüfusun yaklaşık %85'ini Afrika kökenliler oluşturmaktadır.

recent history. Due to Breda Agreement signed between the Netherlands and England in 1667, England left today's Surinam to the Netherlands in return for New Amsterdam (New York City). Around 250 thousand slaves were brought from Africa to Surinam until the 19th century in order to employ them in sugar cane and coffee plantations. After the abolition of slavery in 1863, forced labor brought from India and Indonesia were employed in these plantations. Surinam stayed as a colony of the Netherlands until 1922. On this date, it was turned into overseas province connected to the United Kingdom of the Netherlands and its name became "Dutch Guiana". The country gained independence in internal affairs in 1954; however, full independence came only in 1975.²

Netherlands Antilles

The Netherlands Antilles form part of the Lesser Antilles archipelago in the Caribbean Sea somewhere around South America. This area was first occupied and colonized by Spain, then by England and lastly by the Netherlands in the 17th century. The islands had been used as a hub for transportation of slaves until 1863, when slavery was abolished. In 1954, they were removed from being colonies and instead, they became autonomous regions connected to the Netherlands.

Netherlands Antilles were dissolved due to a referendum made on 10 October 2010. Together with Aruba Island, which became a distinct constituent country in 1986, four new autonomous areas connected to the Netherlands were established. These were, Aruba, Curaçao, Sint Maarten and BES Islands (Bonaire, Sint Eustatius and Saba). Although the status of these islands located thousand miles away from the Netherlands may seem altered, they continue to be overseas colonies of the Netherlands. In spite of the fact that the islands have the same opportunity to reach the standards of the Netherlands since they are part of it, living conditions are far behind the country. Impacts of colonization can be seen clearly when we look at the demographic structure, since 85% of the population is comprised of Africans.

2 "Surinam", TDV İslam Ansiklopedisi, c.37, s.542-544.

2 "Surinam", TDV Encyclopedia of Islam, v. 37, pp. 542-544.

A photograph of a Dutch canal scene. In the foreground, a large, multi-story building with a dark facade and many windows is reflected in the water. A flag with horizontal stripes of red, white, and blue is flying from a pole in the upper right. The sky is blue with some white clouds. A green circular graphic is overlaid on the left side of the image.

HOLLANDA İhlal Karnesi

Violation Report of The
NETHERLANDS

Göçmenler ve Entegrasyon Politikaları

Bir Göçmen Ülkesi Olarak Hollanda

Hollanda Merkez İstatistik Kurumu'nun 2012 yılı verilerine göre ülke nüfusu 16.7 milyondur ve ülkede nüfusun yaklaşık %21'ine tekabül eden 3.5 milyon göçmen bulunmaktadır. Bu oran gerek Avrupa gerek dünya ülkeleri arasında oldukça yüksek sayılabilecek bir rakam olup Hollanda'nın bir göçmen ülkesi olduğuna işaret etmektedir. Ülkede yabancılar resmî istatistiklerde "Batılı" ve "Batılı olmayan" şeklinde ikiye ayrılırken, Batılı olmayan yabancıların sayısı 1 milyon 938 bindir.³

Ülkede resmî rakamlara göre 1 milyon Müslüman yaşamaktadır. Ancak gerçek rakamın bunun üzerinde olduğu belirtilmektedir. Ülkedeki Müslüman nüfusun yaklaşık 400 binini Türkler, 350 binini Faslılar, geri kalanını ise İran, Irak, Somali, Endonezya ve Surinamlılar ile diğerleri

Immigrants and Integration Policies

The Netherlands as a Country of Immigrants

According to data published by the Central Bureau of Statistics (Centraal Bureau voor de Statistiek), national population was 16.7 million in 2012. Around 21% of the population, corresponding to 3.5 million people, were immigrants. This ratio can be considered high compared to both Europe and the world. This ratio also denotes that the Netherlands is a country of migration. Foreigners in the country are categorized under the titles of "Westerner" and "non-Westerner". Accordingly, number of the non-Westerners was 1 million 938 thousand.³

According to the official numbers, there were 1 million Muslim in the country in 2012. But, it is remarked that the real number is higher. Of this 1 million, 400 thousand was Turkish, 350 thousand

³ Annual Report on Integration 2012, s.9.

³ Annual Report on Integration, 2012, p. 9.

oluşturmaktadır. Müslümanlar ülkede nüfusun yaklaşık %6'sını oluşturmaktadır.⁴

İkinci Dünya Savaşı Sonrası İşçi Alımları

İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Hollanda, diğer pek çok Avrupa ülkesi gibi dış iş gücüne ihtiyaç duymuş ve böylece “konuk işçi” statüsünde işçi alımları başlatılmıştır. Bu kapsamda önce İtalya, Yugoslavya gibi ülkelere işçi alımları yapılmış ancak Avrupalı işçilerden son derece zorlu ve ağır işlerde verim alınamayınca Türkiye ve Fas gibi ülkelere işçi alımlarına başlanmıştır.

Hollanda'ya Türk göçü de 1960'lı yıllarda başlamış ve 70'li yıllardan itibaren aile birleşimleri ile ülkedeki Türk nüfusunda hızlı bir artış söz konusu olmuştur. 1980'de ülkedeki Türklerin nüfusu 120 bine ulaşırken, bu tarihten itibaren göçün niteliğinde belirgin değişiklikler olmuş ve siyasi göçmenlerin sayısı artmıştır. Bugün ülkede yaşayan Türkiyeli göçmenlerin sayısı 400 bine ulaşmış durumdadır. Özcan Hıdır, son yıllarda bu durumun tersine döndüğünü, gerek uygulanan ayrımcı politikalar, gerekse Türkiye'deki ekonomik olanakların artması sebebiyle bir geriye dönüş süreci başladığını şu cümlelerle ifade etmektedir:

“Önemli oranda Türkün de kendilerini hakim yapı tarafından dışlanmış hissettiği ifade edilmektedir. Bu sebeptendir ki son dönemlerde Türkiye'ye dönüş yapanların veya yapmayı düşünenlerin oranı artmaktadır ki, düşünce planında bu oran yaklaşık üçte iki civarına ulaşabilmektedir. (...) Buna göre Hollanda'daki özgürlüklerdeki kısıtlamalar, yabancılara yönelik sert toplumsal tartışmalar ve atmosfer, iş piyasasında yabancılara yönelik ayrımcı tavırlar ile Avrupa'daki ekonomik krizin yanı sıra Türkiye'nin son dönemde gösterdiği özellikle ekonomik performansın getirdiği rüzgarın da bunda alabildiğine etkisi vardır.”⁵

“Konuk İşçi”den “Etnik Azınlık”a

Hollanda 1979 yılında ülkeye dışarıdan gelen göçmenlerin kalıcılığını resmen kabul etmiştir. Bu tarihten sonra entegrasyon politikaları uygulamaya sokulmuş ve “konuk

was Moroccan and the rest was from Iran, Iraq, Somalia, Indonesia, Surinam, and so on. Muslim population corresponded to 6% of the entire population.⁴

Worker Recruitment after the Second World War

After the Second World War, the Netherlands needed labor from outside as many other European countries did. Thereupon, worker recruitment under the status of “guest worker” was started. In this regard, first, workers were recruited from countries like Italy and Yugoslavia. But due to lack of efficiency of European workers in difficult and heavy works, workers were started to be recruited from countries such as Turkey and Morocco.

Turkish migration to the Netherlands started in 1960s and Turkish population increased rapidly since 1970s via family reunifications. Turkish population in the country was 120 thousand in 1980. Since then, property of the migration has been changed and number of political migrants has increased. Today, number of migrants from Turkey is 400 thousand. Özcan Hıdır states that the situation has been reversed lately due to discriminatory policies in the country and increase in economic opportunities in Turkey:

“It is expressed that also substantial amount of Turkish people feel themselves left-off by the dominant structure in the country. Thus, the amount of people who returned to Turkey or consider returning back has increased lately. Such a ratio can increase up to two thirds of Turkish people when only their ideas are taken into account. (...) Accordingly, restraints in freedom, harsh social debates against foreigners and the atmosphere in general, discriminatory attitudes towards foreigners in labor market in the Netherlands; economic crisis in Europe; and recent economic performance of Turkey affect the aforementioned facts and figures.”⁵

4 Ibid.

5 Özcan Hıdır, Hollanda'daki Türkler/Turks in the Netherlands (Turken in Nederland), p. 32.

4 A.y.

5 Özcan Hıdır, Hollanda'daki Türkler (Turken in Nederland), s. 32.

işçi” yerine “kültürel azınlık” ve “etnik azınlık” ifadeleri kullanılmaya başlanmıştır. Hollandalı akademisyen Thijl Sunier bu konuda şu çarpıcı tesbiti yapmaktadır:

“Etnik ya da kültürel azınlıklar, aşağı sınıfsal konumları yanında kültürel bakımdan Hollanda toplumundan tümüyle ayrılan gruplar olarak tanımlanmıştır. Böylece entegrasyon ve kültürel kimlik kavramları birbirlerine zıt olarak karşı karşıya getirilmiştir. Buna göre bir kimse kendi kültürüne ne kadar bağlı ise, topluma o kadar az entegre olabilirdi. Tersî durumda entegrasyonun daha hızlı gerçekleşeceği varsayılmıştır.”⁶

Hollanda’da göçmenleri hedef alan ve bir devlet politikası olarak uygulanan “azınlıklar politikası” öncelikli olarak İslam dinini ve Müslümanları hedef almaktadır. Bu kapsamda İslam bir din olarak tanınmamıştır. Bu durum, çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu göçmen grupların dini hassasiyetlerinin dikkate alınmamasına ve inançları ile ilgili konularda sorun yaşamalarına sebebiyet vermiştir. Thijl Sunier bu konuda şunları söylemektedir:

“Şimdi toplumda yeni bir kategori sözkonusuydu: ‘Müslüman kültürü’. Kim bir Türk veya Faslı’nın kafasında ne olduğunu anlamak istiyorsa, bu müslüman kültüründe derinleşmeliydi. Piyasaya birçok yayınlar sürüldü, bu yayınlarda müslüman kültürün özgül niteliklerinin ne olduğu ve müslümanlarla nasıl ilişki kurulması gerektiği konusunda açıklamalar yapıldı. Sözelimi Türkler ile Faslılar arasındaki muhtemel farklılıklar, İslam içindeki doktrinel farklılıklara indirgeniyordu. Çok sık ifade edilen bir fıkre göre müslümanlar hristiyanlara kıyasla doktrinel düzlemde daha katıydılar, zira ‘Hristiyanlığın tanıdığı kilise ve devlet arasındaki ayrım, İslam’da pek bilinmeyen bir olguydu’. Hristiyanların aksine müslümanların kişisel ve toplumsal yaşamını tümüyle din belirliyordu. Giderayak İslam, sadece müslümanların davranışlarını belirleyici bir faktör değil, bunların karşılaştığı bir dizi sorunu da açıklayıcı bir temel olarak görülmeye başlandı. Bu tür bir düşünce biçiminin örneklerini sokaktaki adamdan sendika elemanlarına, bilimadamlarından kilise ve siyaset adamlarına kadar herkesin kafasında bulmak mümkündür. Bütün bu durumlarda

6 Thijl Sunier, “Hollanda’da Anti-İslamizm”, Avrupa’da İslam, s.226.

From “Guest Worker” to “Ethnic Minority”

The Netherlands accepted the permanence of immigrants in 1979. Since then, integration policies have been put into practice and terms such as “cultural minority” or “ethnic minority” started to be used instead of “guest worker”. In that regard, the Dutch academician Thijl Sunier makes the following dramatic observation:

“Ethnic or cultural minorities are identified as a group which completely separated from the Dutch society in cultural sense, besides having a lower class position. Thus, concepts of integration and cultural identity are contrarily exposed to each other. In this context, if a person is so connected to her/his culture, it means that this person can be integrated into the society the least. If not so, integration is supposed to realize more quickly.”⁶

The “minority policies” applied as a government policy targeting immigrants in the Netherlands aim firstly at Islam and Muslims. Islam is not recognized as a religion. Such a situation causes that religious sensibilities of the immigrant groups of which majority is composed of Muslims are not taken any notice. It also causes that such groups experience difficulties in issues related to their faith. Thijl Sunier says the followings in that regard:

“Now a new category is at stake in the society: ‘Muslim culture’. Whoever wants to understand what is on mind of a Turk or a Moroccan should deepen in Muslim culture. Thus, a lot of publications have been marketed. In those publications, statements are made in the followings: ‘What are the specific features of Muslim culture?’, ‘How shall one have contact with Muslims?’, etc. In that regard, for instance, probable differences between Turks and Moroccans are reduced to doctrinal differences in Islam. According to a commonly mentioned idea, Muslims are more stern than Christians on doctrinal plane. Because, ‘separation between the church and state recognized by Christianity is not very known in Islam’. In

6 Thijl Sunier, “Hollanda’da Anti-İslamizm”/Anti-Islamism in the Netherlands, Avrupa’da İslam/Islam in Europe, p. 226.

İslam ve bağlılarına karşı bir güvensizlik ve küçümseme yanında, özellikle müslümanların Batı toplumlarında olgun bir yurttaş olarak davranamayacağı düşüncesi hakimdir.”⁷

80’li yılların başında ülkedeki yabancılara yönelik politikalar “azınlıklar politikası” olarak adlandırılırken, 90’larda bu tanımlama yerini “entegrasyon politikası”na bırakmıştır. Bu kapsamda ülkedeki Müslüman göçmenleri hedef alan uygulamalar Hollanda’nın dünya kamuoyunda çokkültürlülük ve özgürlükler alanındaki olumlu imajı ile örtüşmemektedir. Kadir Canatan, ülkede başta Türkler olmak üzere Müslümanlara yönelik olumsuz uygulamaları şöyle sıralamaktadır:

“Yeni dönemde azınlıkların zihninde kalıcı etkiler bırakmış olan bir seri uygulama, Hollanda’nın Avrupa genelinde kazandığı toleranslı ülke ve çokkültürlülüğe açık toplum imajını ciddi bir şekilde sarsmıştır. Aile birleşimine getirilen katı sınırlamalar, seçici göç politikası, kategoral olanakların ve projelerin kaldırılması, anadil ve kültür eğitiminin iptali, bazı imamların çeşitli bahanelerle yurt dışı edilmesi, imam eğitimi konusunda resmi insiyatifin sivil insiyatifin önüne geçmesi, ‘uygun iş’ kavramının rafa kaldırılması ve kişilerin kendi mesleği dışındaki işlere zorlanması, ödeneklerin sıkı kontrol altına alınması ve ödenek alan kişilerin kendi ülkelerindeki mal varlığının araştırılması ve daha da önemlisi

contrast to Christians, personal and societal life of Muslims are totally determined by religion. Islam started to be seen not only as a factor determining the acts of Muslims, but as a base in explaining a series of problems faced. Examples of such a way of thinking can be found in the mind of a common man, union member, scientist, church men and politicians. Besides distrust and disdain against Islam and Muslims, in all of these situations, there is a dominant idea that especially Muslims cannot behave as a mature citizen in Western societies.”⁷ While the policies aimed at foreigners in the country were called as “minority policy” at the beginning of 80s, this definition gave its way to “integration policy” in 90s. Practices aimed at Muslim immigrants in this context do not overlap the positive image of the Netherlands in world public opinion regarding multiculturalism and freedoms. Kadir Canatan lists some of the negative practices against Muslims, and especially Turks, in the country:

“A series of practices, which made a lasting impact on minds of minorities in new era, has tarnished the Europe-wide image of the Netherlands that the country is tolerant and open to multiculturalism. Practices like strict restrictions against family reunification, selective migration policy, removal of categorical opportunities and projects, cancellation of mother tongue based and cultural education, deportation of some imams due to various excuses, dominance of official initiative over civil one regarding the education of imams, postponing the term ‘proper work’ and enforcement of people to work in jobs not related to their profession, bringing the allowances under harsh control and investigation of the wealth of people (who get allowances) in their own countries, and more importantly, events such that immigrants turn back to their countries in mass are all concrete developments pointing to the fact that there is anti-immigrant type of policy in this new period.”⁷

7 Kadir Canatan (ed.), Avrupa’da İslam/Islam in Europe, p. 227.

8 Kadir Canatan, Avrupa’da Ulusal Azınlıklar: Hollanda-Friesland Örneği/ National Minorities in Europe: Example of the Netherlands-Friesland, pp. 139-140.

göçmenlerin kitlesel olarak kendi ülkelerine geri dönüş sürecine girmesi gibi olaylar ve uygulamalar yeni dönemin göçmen aleyhtarı bir politika içine girdiğini gösteren somut gelişmelerdir.”⁸

Eğitim Alanında Yaşanan İhlaller

Günlük hayatın pek çok alanında olduğu gibi eğitim alanında da önemli ihlaller yaşanmakta, özellikle Müslüman göçmenler eğitim haklarından eşit şekilde istifade etme konusunda ciddi sıkıntılarla karşılaşmaktadırlar.

Ülkede temel eğitim (anaokulu+ilkokul) çağındaki Müslüman çocukların sayısı 130 bin, çoğu 1988-1993 yılları arasında kurulan İslam okullarına giden öğrenci sayısı ise 10 bin civarındadır. Dolayısıyla geriye kalan 120 bin Müslüman çocuk devlet okullarına yahut özel okul statüsündeki Katolik ve Protestan din okullarına devam etmektedir. Ülkede 45’i ilkokul, 2 tanesi de ortaokul ve lise düzeyinde olmak üzere toplam 47 İslam okulu bulunmaktadır. Ülkede yaşayan Müslümanların çocuklarının istedikleri gibi eğitim almalarına olanak sağlayacak okullar açmaları yönündeki talepleri kabul görmemektedir. Özcan Hıdır bu konuda şunları nakletmektedir:

“Mevcut İslam okullarının ihtiyacı karşılamadığı bir gerçektir. Ancak talep olmasına rağmen yeni okulların açılmasına, özellikle de orta ve lise kısmının açılması konusunda çeşitli engellerle karşılaşıldığı da bir hakikattir. Bu meyanda 1992 yılında temel eğitim yasasında yapılan bazı değişiklikler özel İslâm okulu açmayı oldukça katı kurallara bağlamıştır. Bu katı şartlara ve siyasî konjonktüre rağmen, Müslümanlar Hollanda’nın bir çok bölgesinde yeni İslâm okulu açma çabalarını sürdürmektedir. Ne var ki İslam okulları, ‘entegrasyon politikalarına engel teşkil ettiği’ gerekçesi ile özellikle ırkçı eğilimlere sahip politikacılar tarafından sürekli gündeme getirilmekte ve böylece yeni okulların açılmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır.”⁹

8 Kadir Canatan, Avrupa’da Ulusal Azınlıklar Hollanda-Friesland Örneği, s.139-140.

9 Özcan Hıdır, Hollanda’da Türkler (Turken in Nederland), s.114.

Violations in Education

As in many other aspects of daily life, there are also important violations in education. Especially the Muslim immigrants encounter hardships in equally benefiting from educational rights.

The number of Muslim children at the age of primary education (pre-school+primary school) is around 130 thousand; meanwhile, the number of students going to Islamic schools (whose majority was established between 1988 and 1993) is around 10 thousand. Consequently, the remaining 120 thousand Muslim children either go to public schools or Catholic and Protestant schools having the status of private school. There are 47 Islamic schools in the country. 45 of them are at primary school level, while 2 of them are at secondary and high school level. Demands in respect of opening schools in order to give education to Muslims’ children in a way that they want are not accepted. Özcan Hıdır says the followings in that regard:

“It is a fact that current Islamic schools cannot meet the needs. However, despite the demand, there are various impediments in opening new schools, especially secondary and high schools. Inter alia, some changes made in fundamental law of education in 1992 put harsh conditions in terms of opening private Islamic schools. Despite these harsh conditions and political conjuncture, Muslims continue their efforts in opening new Islamic schools

İrkçilik ve İslamofobi

Hollanda’da İslamofobi ve İrkçiliğin Gelişimi

Günümüzde Hollanda’da yaşanan ihlal alanlarına bakıldığında, ırkçılık, ayrımcılık ve İslamofobinin listenin ilk sıralarında olduğu görülmektedir. Fikrî temelleri yüzyıllar öncesinde atılan ve Avrupalıların diğer milletlerden üstün olduğu düşüncesine dayanan ırkçılık, bugün Hollanda için de ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Ancak, Soğuk Savaş’ın sona ermesi ile komünizmden sonra yeni bir “düşman”a ihtiyaç duyulması ve ardından 11 Eylül 2001’de yaşanan patlamalarla birlikte, ABD ve diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Hollanda’da da ırkçı ve ayrımcı söylem ve eylemler Müslümanları hedef alır hale gelmiştir. Dolayısıyla bugün Hollanda’da ırkçı ve ayrımcı politika ve uygulamalara maruz kalanların büyük oranda ülkede yaşayan Müslümanlar olduğu söylenebilir.

Hollanda İç Güvenlik Örgütü BVD’nin tarihinde ilk kez olarak kamuoyuna açık bir rapor yayımlaması ve bu raporda Hollanda’da yaşayan göçmenler ve özellikle İslam ve İslamî kurumları güvenliği tehdit eden unsurlar olarak sunması son derece önemlidir. Bu rapor ABD ve Avrupa’da Soğuk Savaş sonrası Batı’nın yeni bir düşman üretme stratejisi kapsamında değerlendirilebilir. Özellikle 90’ların ilk yarısında siyasî mercilerin yaptığı açıklamalar, araştırma kuruluşları ve resmî kurumların yayımladıkları raporlar, uluslararası medya organlarında hemen her gün yer alan haber ve makaleler ve kültür sanat dünyasında ses getiren film, kitap ve etkinliklerle bu algı hızlı bir şekilde oluşturulmuştur.

Önyargıların beslenip yaygınlaştırılarak, olumsuz imajın toplumun zihninde canlı ve sürekli bir şekilde yer etmesinin sağlanması amaçlanmıştır. Bu sistematik politikalar ırkçı şiddeti cesaretlendirmiş ve Avrupa’nın dört bir yanında özellikle 90’lı yıllardan itibaren ırkçı saldırılar büyük bir artış göstermiştir.

Küresel sermaye grupları göçmen işgücüne artık 60’lı ve 70’li yıllardaki kadar büyük bir ihtiyaç duymamakta, bu sermaye gruplarına yakın olan partiler de yabancı düşmanlığını körükleyerek ve bu yönde politikalar uygulayarak onları ülkelere dönmek zorunda bırakmaya çalışmaktadırlar. Hollanda’da 90’lı yılların başlarında Hollanda Liberal Partisi VVD, son yıllarda ise İslam

in many areas of the Netherlands. However, the Islamic schools are brought up often by politicians on the ground that ‘they constitute impediment against integration policies’. Thus, the opening of such schools is tried to be prevented.”⁹

Racism and Islamophobia

Development of Racism and Islamophobia in the Netherlands

When one looks at the areas of violation in the Netherlands today, it can be seen that racism, discrimination and Islamophobia take place at the top of the list. Racism whose intellectual foundations were laid centuries ago, and which depends on the idea that Europeans are superior to other nations poses a serious problem for the Netherlands today. Racist and discriminatory expressions and practices started to aim at Muslims in the Netherlands as well as in the U.S. and other European countries due to the need of a new “enemy” after communism collapsed at the end of the Cold War and the event of September 11 in 2001. Thus, it can be argued that people who are exposed to racist and discriminatory policies and practices in the Netherlands today are mostly Muslims.

It is very important that National Intelligence and Security Agency (BVD) published a report open to the general public for the first time in its history and this report presents immigrants and especially Islam and Islamic institutions in the country as threat to security. This report can be evaluated in the context of the strategy of the West in producing a new enemy in the U.S. and Europe after the Cold War. Such a perception was created quickly especially via statements made by political authorities at the first half of 90s, reports published by research institutions and official establishments, news and articles taken place every day at international media organs, and movies, books and activities resounding in the world of art and culture.

It is aimed that negative image would be made a live and persistent impression in the mind of the

⁹ Özcan Hıdır, Hollanda’da Türkler/Turks in the Netherlands (Turken in Nederland), p. 114.

karşıtlığını ve ırkçı söylemleri temel alan Geert Wilders'in Özgürlükler Partisi PVV bu misyonu yüklenmiş gözükmektedir. 6 Eylül 1991'de VVD lideri Bolkestein'in Lozan'daki Liberaller Kongresi'nde yaptığı konuşmada İslam'ın bir tehdit olduğunu dile getirmesinin ardından NATO'nun Soğuk Savaş sonrası yeni stratejisine ilişkin tartışmaların gündeme gelmesi bu bağlamda hatırlanmalıdır.

11 Eylül Olayları'nın ardından ülkede bulunan Müslümanlar açısından son derece sıkıntılı bir süreç başlamıştır. Özellikle siyaset, sanat, medya ve akademi dünyasından öne çıkan bazı medyatik isimler aracılığıyla İslamofobi pompalanmış ve İslam karşıtlığının tabana yayılması sağlanmıştır. İslamofobinin özellikle 11 Eylül'den sonra yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığının üzerine eklemleendiği, hatta bunların yerini de alarak etkisini katladığı söylenebilir. Kadir Canatan oluşan bu durumun devlet politikalarına yansımaları hakkında şunları söylemektedir:

"11 Eylül konjonktürünü de arkasına alan sağcı hükümetler, yeni dönemde bir taraftan sosyal devlet olgusunu tartışmaya açarken, diğer yandan da azınlıklar politikasında katı ve sınırlayıcı önlemler almaya başlamışlardır."¹⁰

Öte yandan, öne çıkan bu isimlerden Pim Fortuyn'un (cinayeti bir Müslüman işlememiş olmasına rağmen) 2002, ardından Hollandalı yönetmen Theo Van Gogh'un 2004 yılında öldürülmesi, ülkede İslam karşıtı söylem ve eylemlerin hızla artmasına sebebiyet vermiştir. 11 Eylül olaylarını takip eden ilk üç aylık dönem içerisinde Hollanda'da Müslümanları hedef alan 190 olay gerçekleşmiştir. Benzer şekilde Theo Van Gogh'un 2 Kasım 2004'te öldürülmesi takip eden bir ay içerisinde de 174 ırkçı saldırı gerçekleşmiş ve bunların üçte ikisi Müslümanları hedef almıştır.¹¹ Anne Frank Vakfı tarafından Verwey-Jonker Enstitüsü'ne hazırlattırılan rapora göre, 2012 yılında Hollanda'da 2.077 ırkçı motifli olay gerçekleşmiştir. Rapora göre bu sayı bir önceki yıla göre %25 düzeyinde bir artışa işaret etmektedir. Rapora yansıyan vakaların ülke çapında gerçekleşenlerin yalnızca bir bölümü olduğu düşünüldüğünde, durumun vahameti daha çarpıcı bir hal almaktadır.¹¹

10 Kadir Canatan, "Hollanda Toplumunda Yabancı Karşıtı Tutumların Analizi", s. 224.

11 <http://arsiv.sabah.com.tr/2004/12/16/dun98.html>

12 <http://interajans.nl/irkcilik-artti/>

society via sustenance and dissemination of prejudices. These systematic policies have encouraged racist violence, and thus racist attacks have increased all around Europe since 90s.

Global capital groups do not need migrant labor anymore as much as they did in 60s and 70s. Parties close to these capital groups try to make the workers to turn back to their own countries by instigating xenophobia and applying policies in this direction. The Liberal Party (VVD) in the Netherlands in 90s, and lately Party for Freedom (PVV) led by Geert Wilders and based on the opposition of Islam and racist discourses seem to undertake this mission. The leader of VVD, Bolkestein, made a statement during the Congress of Liberals in Lausanne on 6 September 1991 that Islam is a threat. The discussions came up after this statement regarding new strategy of NATO in post-Cold War period should be remembered in this context.

After September 11, an extremely distressed period started with regards to Muslims in the Netherlands. Islamophobia was pumped especially via some prominent names from political, art, media and academic world, and thus, expansion of the opposition to Islam was provided. It can be argued that Islamophobia was articulated on xenophobia and opposition to immigrants especially after September 11, and even that it took place of these things and piled up the effect. Kadir Canatan says the followings in reflections of this situation on government policies:

"Right-wing governments backed by the conjuncture of September 11 started on the one hand to open up the phenomenon of social state for discussion, and on the other hand to take harsh and limiting precautions regarding minority policies."¹⁰

On the other hand, murder of one of the prominent figures, Pim Fortuyn (though the murderer was not a Muslim) in 2002 and then of the Dutch director Theo Van Gogh in 2004 caused a rapid increase in anti-Islamic discourses and practices. 190 incidents targeting Muslims in the Netherlands

10 Kadir Canatan, "Hollanda Toplumunda Yabancı Karşıtı Tutumların Analizi"/Analysis of the Attitudes of Xenophobia in Dutch Society, p. 224.

Theo Van Gogh

İslam'a ve İslam'ın kutsallarına hakaretlerle dolu olan Submission filminin yönetmeni Theo van Gogh'un 2004 yılında öldürülmesinden sonra Amsterdam'da yapılan ilk araştırmada Hollandalıların %80'i İslamî radikallikle mücadele için ilave önlemlere ihtiyaç olduğunu ifade etmişlerdir. Militan imamların sınırdışı edilmesi (%60), terörist eylemler dair hapis cezalarının artırılması (%62), küçük yaşta çocukların davranışlarından ailelerini sorumlu tutma (%59), camilerdeki ibadetlerin ve vaazların daha yakın izlenmesi (%52) ve çoklu milliyet sahibi olmanın iptali (%48) de bu talepler arasındadır. Yine katılımcıların yarısı Faslıların Hollanda toplumuna entegrasyonunun başarısız olduğu görüşündedirler.¹³

Bugün Hollanda'da kendisini güçlü bir şekilde hissettiren İslamofobinin yansımaları arasında, azınlıklar tartışmasında ülkede yaşayan 1 milyon Müslümanın görüşünün alınmaması, Müslümanların bireyselleşmiş ve sekülerleşmiş bir İslam anlayışına yönlendirilmesi, İslam'ın ülkedeki Müslümanların topluma ayak uydurmasının önünde bir engel teşkil ettiği iddiası, anayasal haklar ve devletin din işlerine karışmaması ilkesine karşın Müslümanların dini yaşantı, kültür ve tercihlerine müdahale edilmesi, cami ve İslam okullarının aşırı uçların örgütlendiği yerler olarak görülmesi gibi pek çok örnek sayılabilir.

13 Osman Alacahan, Betül Duman, "Hollanda'da Müslüman Karşıtlığının Kaynakları Üzerine", İslamofobi Kolektif Bir Korkunun Anatomisi Sempozyum Tebliğleri, s.60.

happened during the first three-month period following September 11. Similarly, 174 racist attacks happened during one-month period following the killing of Theo Van Gogh on 2 November 2004 and two thirds of these attacks were against Muslims.¹¹ According to the report prepared for Anne Frank Foundation by Verwey-Jonker Institute, there were 2.077 incidents with racist motives in the Netherlands in 2012. According to the same report, this number increased 25% compared to the previous year. If it is taken into account that the incidents taken place in this report are just one part of the nation-wide ones, the severity of the situation would be more striking.¹²

According to the first research made in Amsterdam after the murder of Theo Van Gogh (the director of the movie called Submission which is full of insults to Islam and holy elements in Islam) in 2004, 80% of Dutchmen expressed that extra precautions are necessary for the fight against Islamic radicalism. Some of the other demands were; deportation of militant imams (60%), increase in prison sentence regarding terrorist acts (62%), holding families accountable for the acts of their children (59%), monitoring the prayers and sermons more closely (52%), and cancellation of double citizenship (48%). Furthermore, half of the participants agreed that integration of Moroccans into Dutch society is unsuccessful.¹³

Some of the examples regarding the reflections of Islamophobia making itself strongly apparent in the Netherlands today are; not taking the opinion of a million of Muslims in discussions about minorities, redirection of Muslims towards an individualized and secularized understanding of Islam, assertion that Islam is an obstacle in front of Muslims in keeping pace with the community, interference in religious life, culture and choices of

11 <http://arsiv.sabah.com.tr/2004/12/16/dun98.html>

12 <http://interajans.nl/irkcilik-arti/>

13 Osman Alacahan, Betül Duman, "Hollanda'da Müslüman Karşıtlığının Kaynakları Üzerine,"/On the Sources of the Opposition Against Muslims in the Netherlands, İslamofobi: Kolektif Bir Korkunun Anatomisi Sempozyumu Tebliğleri/İslamophobia: Papers of the Symposium of the Anatomy of a Collective Fear), p. 60.

Bu noktada ülkede İslamofobi ve anti-İslamizmin yaygınlaşmasında başat rol oynayan ve ülkenin yönetim kademelerinde aldıkları görevlerle İslam karşıtlığının neredeyse bir ülke politikası haline gelmesine katkı sağlayan birkaç isim üzerinde özellikle durulması gerekmektedir.

Pim Fortuyn

80'li ve 90'lı yıllarda akademisyen ve popüler bir köşe yazarı olarak tanınan Pim Fortuyn, 1997 yılında yayımlanan Kültürümüzün İslamlaşmasına Karşı: Temel Olarak Hollanda Kimliği (Tegen de İslamisering van Onze Cultuur: Nederlandse Identiteit als Fundament) adlı kitabı ile İslam karşıtı söylem ve faaliyetlerine adım atmıştır. 11 Eylül Olayları Fortuyn'a söylemlerini daha keskin biçimde sürdürebilmek ve kitleler nezdinde destek bulmak için büyük bir imkan sağlamıştır. 11 Eylül'den birkaç hafta önce yaptığı açıklamayla siyasete atılan Fortuyn, olayların ardından Elsevier'de yayımlanan 28 Ekim 2001 tarihli "İslam'la Soğuk Savaş" (Koude Oorlog Met de Islam) başlıklı yazısıyla açık bir İslam karşıtlığına soyunmuştur. Fortuyn yazısında şu ifadeleri kullanmıştır:

"İslam dünya barışı için büyük bir tehlikedir. İslam'ın önemli rol oynamadığı dünyada hiçbir çatışma alanı yoktur. İster iç çatışmalar şeklinde olsun, ister ülkeler arasındaki çatışmalarda olsun... Komünizmin rolü (ki şu anda kalmamıştır.) İslam tarafından devr alınmıştır. Hür Batıda komünist partileri ve örgütleri nadiren yasaklama yoluna gittik. Bu kuvvetli olmanın bir işaretidir. Fakat onları iyi takip ediyorduk ve arkadan bakılınca da bunun doğru olduğunu görüyoruz. Şimdi aynı şeyi ülkemizdeki tüm cami ve İslam örgütlerine karşı da yapmalıyız."¹⁴

Siyasete atılmasından kısa bir süre sonra 6 Mart 2002'de gerçekleşen yerel seçimlere Leefbaar Rotterdam Partisi'nden giren Fortuyn, 6 aylık zaman zarfında elde ettiği popülarite ve destekle, seçimlerde %35 gibi yüksek bir oy oranına ulaşmayı başarmıştır. Yapılan araştırma ve

14 Kadir Canatan, "Hollanda'da Anti-İslamist Bir Hareketin Anatomisi: Pim Fortuyn Hareketi", Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm, s. 444-445.

Muslims despite constitutional rights and principle of laicism, perceiving mosque and Islamic schools as places where extremists are mobilizing themselves.

At this point, it is necessary to lay emphasis on some names who play key roles in proliferation of Islamophobia and anti-Islamism in the country and also contribute with their duties at administrative levels that opposition against Islam would almost become a state policy.

Pim Fortuyn

Pim Fortuyn was known as an academician and popular columnist in 80s and 90s. He started his anti-Islamic statements and activities in 1997 with a book called Against Islamization of Our Culture: The Fundamental Dutch Identity (Tegen de İslamisering van Onze Cultuur: Nederlandse Identiteit als Fundament). September 11 gave a chance to Fortuyn in order to continue his statements even sharper and be approved by the masses. In fact, he went into politics few weeks before September 11. After the event, he revealed his anti-Islamism with a writing titled "Cold War with Islam" (Koude Oorlog Met de Islam) published in Elsevier on 28 October 2001. In this writing, he writes, among others, that:

"Islam is a big threat against world peace. There is no engagement area in this world where Islam does not play an important role, whether it is in the form

Pim Fortuyn

analizler, Fortuyn'un Rotterdam'da zengin-fakir, eğitimli-eğitimsiz, sağcı-solcu tüm kesimlerden yüksek düzeyde oy aldığını göstermektedir ki bu durum İslam karşıtı söylemin Hollanda'da toplumun tüm kesimlerince kabul gördüğüne işaret etmektedir. Fortuyn'un ülkedeki gerilimi had safhaya çıkartan açıklamaları giderek şiddetlenirken, parlamento seçimlerine 9 gün kala, 6 Mayıs 2002'de, Hollandalı bir çevre eylemcisi olan Volkert van der Graaf tarafından öldürülmesi ülke ve dünya gündemine bomba gibi düşmüştür. Her ne kadar cinayet bir Müslüman ya da göçmen tarafından işlenmemiş de olsa, Fortuyn suikasti üzerinden Müslümanlar baskı altına alınmış, ayrıca seçimlere günler kala gerçekleşen bu olayın yarattığı atmosfer Fortuyn'a olan desteği daha da arttırmıştır. Nitekim 15 Mayıs 2002'de gerçekleşen seçimlerde "Pim Fortuyn Listesi" (LPF) Hollanda genelinde oyların %17'sini alarak 26 milletvekilliği kazanmış ve seçimlerden ikinci parti olarak çıkmayı başarmıştır. Bu başarı LPF'nin seçim sonrasında oluşan koalisyon hükümetinde yer almasını sağlasa da, Fortuyn sonrasında parti içi çekişmeler sebebiyle bu koalisyon hükümetinin ömrü çok uzun olmamış, LPF de takip eden seçimlerde oy oranını koruyamayarak erime sürecine girmiştir. Ancak ülkede İslam karşıtı söylemin bu kadar güçlü bir biçimde dile getirilmesi ve toplum nezdinde kabul görmesi, Hollanda için bir model olmuştur. Dazlak imajı, eşcinsel kimliği, akademisyenliği ve popüler bir yazar olmasıyla Pim Fortuyn bu modelin somutlaşmış hali olarak hafızalarda yer etmiştir. Nitekim takip eden yıllarda Hollanda'da İslam karşıtlığı siyasî düzlemde varlığını güçlü biçimde sürdürmüştür.

Geert Wilders

Hollanda'da son yıllarda giderek artan İslam düşmanlığının en büyük temsilcisi ve savunucusu Özgürlük Partisi (Partij van de Vrijheid-PVV) kurucusu ve başkanı olan Geert Wilders'dir. 2002 yılında Liberal Parti'den milletvekili olarak parlamentoya giren Wilders, 2004 yılına partiden istifa ederek ayrılmıştır. Takip eden süreçte önce Groep Wilders adıyla mecliste kendi grubunu kuran Wilders, 2006 yılında kurduğu Özgürlük Partisi'yle Hollanda'daki İslam karşıtlığının adeta sözcülüğünü üstlenmiştir.

of internal conflict or international one. The role of communism (which does not exist now) has taken over by Islam. We rarely forbade communist parties and organizations in liberal West. This is the sign of being powerful. But we were monitoring them well and now we see that it was the correct thing to do. Now, we should do the same thing for every mosque and Islamic organizations in our country."¹⁴ After a short period of time in politics, Fortuyn participated in local elections held on 6 March 2002. He was the candidate of Leefbaar Rotterdam Party and he succeeded to reach a high voting rate (35%) with only the popularity and support that he gained within 6-month period. According to researches and analyses, Fortuyn received high votes from rich and poor, well-educated and non-educated, rightist and leftist, simply from all segments of the society. This implies that anti-Islamic discourse is accepted by all segments of the Dutch society. While his statements increasing the tension in the country were gradually intensifying, 9 days prior to parliamentary elections, he was killed by a Dutch environmental activist, Volkert van der Graaf, on 6 May 2002. This event became a very hot issue in the country and in the world. Even though the murder was not committed by a Muslim or an immigrant, Muslims were suppressed on the basis of this event. Additionally, the atmosphere created by this event prior to elections increased the support of Fortuyn. In fact, "The List of Pim Fortuyn" (LPF) received 17% of the votes around the country and won 26 seats in the elections held on 15 May 2002. The party became the second biggest party. Even though this success helped the party to take part in the coalition government formed after the election, life of the government did not become so long due to inner conflicts. LPF also could not keep its voting rate and entered a dissolution phase in the next election. But, articulation of anti-Islamic discourse in such a strong way in the country and its acceptance at

14 Kadir Canatan, "Hollanda'da Anti-Islamist Bir Hareketin Anatomisi: Pim Fortuyn Hareketi"/An Anatomy of an Anti-Islamist Movement in the Netherlands: The Movement of Pim Fortuyn, Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-Islamizm/Islamophobia and Anti-Islamism in Western World, pp. 444-445.

Söylemleriyle toplum nezdinde de kabul gören Wilders, o tarihten bu yana girdiği seçimlerde azımsanmayacak oy yüzdelerine ulaşmıştır. 2010 seçimlerinde elde ettiği %15.4, 2012 seçimlerindeki %10.1'lik oy oranlarıyla seçimlerden üçüncü parti olarak çıkan PVV¹⁵, halihazırda Hollanda'daki mevcut hükümete dışarıdan destek vermektedir. PVV benzer bir başarıyı Avrupa Parlamentosu seçimlerinde de göstermiştir. 2009'daki seçimlerde aldığı %17 oyla ikinci parti konumunda olan ve Avrupa Parlamentosu'nda 4 sandalye kazanan PVV, Mayıs 2014'teki son seçimlerde de %13.3 oranında oy almış ve yine 4 sandalye kazanmıştır.¹⁶

PVV'nin seçimlerde bu denli başarılı olmasının ardında hiç kuşkusuz medyanın büyük ilgisi de önemli pay sahibi olmuştur. Parti lideri Wilders'ın hemen her açıklaması ve eylemi ile gündemin merkezine oturtulması, söylemlerinin tabana yayılmasında rol oynamıştır. Hollanda'da ırkçılık ve İslamofobi konularında yaptığı çalışmalarla bu konuda öncü rol üstlenen Hollandalı akademisyen İneke van der Valk, PVV'nin koalisyonu dahil edilmesinin de, partinin ve söylemlerinin meşrulaştırılmasına zemin hazırladığını söylemektedir. Wilders'ın hükümet ortağı olacak kadar güç kazanmasının ayrımcılıkla mücadeleyi sekteye uğrattığına inanan van der Valk, "Öylesi bir koalisyonu onay verenler büyük bir sorumsuzluk örneği gösterdi. Wilders'ın iktidar ortağı olması, İslam aleyhtarı düşüncelerine meşru bir zemin sağladı" demektedir.¹⁷

Wilders'ın İslam karşıtlığı ve nefret söyleminde en çok öne çıkan faaliyetlerinden biri de "Fitna" isimli kısa filmini internet üzerinden yayımlaması olmuştur. İslam'a hakaretle dolu olan "Fitna"nın, 27 Mart 2007'de internette yayımlanması ülkedeki Müslümanlar arasında büyük bir rahatsızlığa sebep olurken, bu yolla insanların tahrik edilerek infiale kapılmaları hedeflenmiş ve böylece Müslümanların ülkede güvenlik zaafiyeti doğurduğu iddiaları güçlendirilmek istemiştir. 11 Eylül görüntüleriyle başlayan, Theo van

society became a model for the Netherlands. With his image of baldness, homosexual identity, academicianship, and being a popular writer, Pim Fortuyn has been at the back of minds as an incarnational face of this model. In fact, in following years, opposition to Islam continued its existence strongly at political plane.

Geert Wilders

The most important representative and supporter of hostility against Islam increasing in recent years is the founder and leader of Party for Freedom (Partij van de Vrijheid-PVV) Geert Wilders. He, who entered the parliament as a parliamentarian of Liberal Party in 2002, resigned from the party in 2004. In following process, first, he established his own group in the parliament called 'Groep Wilders', then, he merely became the spokesperson of the opposition to Islam in the Netherlands with PVV established by him in 2006. Wilders, whose statements are accepted at society, reached substantial percentages of votes in all elections that he attended since then. PVV became the third party with 15.4% in 2010 and with 10.1% in 2012.¹⁵

Currently, the party gives support to the government from outside. PVV showed the same success in European Parliament election. It became the second party with 17% vote in 2009 and thus gained 4 seats in European Parliament. On the other hand, during the last election held on May 2014, the party got 13.3% vote and gained 4 seats again.¹⁶

Undoubtedly, media has an important role behind such a success of PVV in elections. In fact, placement of almost each statement and act of Wilders on the agenda has a role in expansion of his and his party's statements. A Dutch academic İneke van der Valk, who plays a leading role in subjects such as racism and Islamophobia in the Netherlands, argues that

15 http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2010
http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2012

16 [http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2009_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2009_(Netherlands))
[http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2014_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2014_(Netherlands))

17 <http://www.zamanbelcika.be/node/1473>

15 http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2010
http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2012

16 [http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2009_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2009_(Netherlands))
[http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2014_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election_2014_(Netherlands))

Geert Wilders

Gogh'un öldürülmesi ile ilgili görüntüler eşliğinde Kuran'dan savaş hukuku ile ilgili bazı ayetlerin okunmasıyla devam eden filmde Avrupa ve Hollanda'daki "İslam tehlikesi"ne vurgu yapılmakta ve bu tehlikeye karşı toplum mücadeleye davet edilmektedir. "1945'te Nazizm'in üstesinden geldik, 1989'da komünizmi alt ettik. Şimdi de İslam'ın üstesinden gelinmeli" gibi kışkırtıcı ifadelerin yer aldığı 16 dakikalık kısa film, Danimarka'da yayımlanan ve Hz. Peygamber'i sarığının üstünde bomba taşıyan biri olarak gösteren karikatür ile sona ermektedir. Wilders'in önce televizyonda yayımlamak istediği, bunu başaramayınca bir salon organizasyonu ile kamuoyuna sunmaya çalıştığı, bunda da başarılı olamayınca internet üzerinden dolaşıma soktuğu "Fitna" isimli film, yayımlandığı ilk gün Hollanda'da 2 milyon, Hollanda dışından da 800 bin kişi tarafından izlenmiştir.

Filmin ardından Wilders, halkı Müslümanlara karşı kin ve nefrete tahrik etme suçlamasıyla 2010 yılı Ekim ayında açılan davada suçsuz bulunmuş ve 23 Haziran 2011 tarihindeki duruşmada beraat etmiştir. Amsterdam'daki mahkemenin yargıci Marcel van Oosten, Wilders'in açıklamalarının Müslümanların tepkisini çekse de "meşru siyasi tartışma" sınırları içinde kaldığına hükmetmiştir.¹⁸

Wilders'in davaya konu olan açıklamalarının açık bir nefret

18 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2011/06/110623_wilders_court.shtml

inclusion of PVV in coalition also paved the way for legitimization of the party and its statements. Van der Valk, who also believes that strengthening of Wilders enough to become government partner interrupts the struggle against discrimination: "The ones who gave approval to such a coalition showed a big example of irresponsibility. Because that Wilders became government partner, his anti-Islamic ideas gained a legitimate ground."¹⁷

One of the most outstanding activities of Wilders related to the discourse of opposition to Islam and hatred is the publication of his short movie called "Fitna" on internet. Publication of "Fitna" full of insults to Islam on internet on 27 March 2007 caused a big discomfort among Muslims in the country. By this provocation, it was aimed that people would become indignant. In addition thereto, it was desired that the assertions that Muslims produce security gap in the country would be strengthened. The movie starts with images from September 11, then continues with recitation of some verses related to law of war from Quran in company with images of the murder of Theo van Gogh. In the same movie, "Danger of Islam" in the Netherlands and in Europe is pointed out and the society is invited to fight against this danger. The 16-minute long movie including provocative statements such as "We overcame Nazism in 1945 and defeated communism in 1989. Now, we should overcome Islam", ends with the cartoon published in Denmark, which shows the Prophet as a person carrying bomb on his turban. This movie called "Fitna" which Wilders first wanted to broadcast on TV, then, after failing this, tried to present it to the public with a room organization, and lastly after failing also this, circulated it on internet, was watched by 2 million people in the Netherlands and by 800 thousand people from outside the Netherlands on the first day of its publication.

After the movie, Wilders was found not guilty at the court judging him with accusation of 'provocating people to malice and hatred against Muslims' on October 2010 and he was acquitted at trial held on June 23, 2011. Judge of the court in Amsterdam, Marcel van Oosten ruled that despite

17 <http://www.zamanbelcika.be/node/1473>

söylemi olduğuna ve beraat kararının yanlışlığına işaret eden Hollandalı siyasetçi-yazar Joost Lagendijk, süreci şöyle değerlendirmiştir:

“Bence meselenin can alıcı noktası, Wilders'ın İslam ve Kur'an hakkındaki açıklamalarıydı. Bir örnek vereyim: ‘Sorunun temelinde faşist İslam, Allah ve Muhammed'in hasta ideolojisi var; bu ideolojinin kaynağı da İslami 'Kavgam', yani Kur'an.’ Mahkeme geçen hafta bu ve benzer beyanların ‘İslam'a atıfta bulunduğu ve bu yüzden de insanlara karşı nefret yaymadığına veya insanları ayrımcılığa uğratmadığına’ hükmetti.

Hakime göre din eleştirisi, herhangi bir dinin eleştirilmesi meşruydu ve ifade özgürlüğü ilkesi uyarınca müsamaha görmeliydi. Velhasıl söz konusu dine mensup insanlar (bu örnekte Müslümanlar) incinebilirdi, fakat haksızlık eden şahsı nefret söylemiyle suçlama hakkına sahip değillerdi.

Bana göre Wilders'ın İslam'ı faşizmle bir tutması bal gibi Müslümanlara karşı nefret yaymaktır. Faşizm, bilhassa Hollanda ve Almanya gibi ülkelerde, tahayyül edilebilecek en aşağılık siyasi ideolojidir. Faşist semboller ve kitaplar (Hitler'in ‘Kavgam’ı mesela) yasaktır ve Avrupa vatandaşlarının büyük çoğunluğu bu dünya görüşünü benimseyen insanlardan nefret eder ve böyle kişiler siyasette ve toplumda dışlanır. Bu yüzden önde gelen bir siyasetçi İslam'ı en az faşizm kadar kötü bulduğunu ve Müslümanların kutsal saydığı kitabı yasaklamak istediğini sürekli olarak açıkça dile getirdiğinde, Müslümanların dinlerinin çarpık bir yorumunun bu korku tellallığına dayanak edildiğini düşünmesine kim şaşırabilir? İnsanlara karşı, dinleri üzerinden nefret yaymak bu değilse nedir?”¹⁹

“Kuran’a, tıpkı Mein Kamf gibi sadece araştırmalar için izin verilmeli. Camilerde ve evlerde okunması yasaklanmalı ve cezalandırılmalıdır. Bu yasak, şiddet ve terör ilhamını Kuran’dan alan Müslümanlar için önemli bir uyarı olacaktır”²⁰ diyen Wilders, İslam ve Müslümanlar hakkındaki hakaret ve saldırganlık içeren

Wilders’ statements drew reaction from Muslims, they are still inside the limits of “legitimate political debate”.¹⁸

The Dutch politician-writer Joost Lagendijk, who pointed out that statements of Wilders in question were clearly the statements of hatred and thus decision of acquittance was wrong, evaluated the process with the followings:

“In my opinion, the epicentre of the issue was the statements of Wilders regarding Islam and Quran. I can give an example; ‘The basis of the problem depends on fascist Islam, Allah and the sick ideology of Muhammad. And the source of such an ideology is Islamic ‘My Struggle/Mein Kampf’ meaning ‘Quran’.’ The court decided that these and similar statements expressed last week were ‘addressed to Islam and thus not spreading hatred against people or not discriminating people.’

According to the judge, criticism of a religion is legitimate and it should be tolerated pursuant to the rule of ‘freedom of expression.’ In brief, people who belong to the religion in question (here they are Muslims) might be offended, but they do not have the right to accuse the person in question (G. Wilders) with hate crime.

According to me, considering Islam equal with

18 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2011/06/110623_wilders_court.shtml

19 http://www.zaman.com.tr/joost-lagendijk/bal-gibi-nefret-soylemiydi_1151203.html

20 Volkskrant, 08.08.2007.

söylemlerine devam etmektedir. Nitekim 11 Eylül saldırılarının 9. yıldönümünde New York'ta yaptığı açıklamada, "New York'un 'yeni Mekke' olmasına müsaade etmeyin" çağrısında bulunan Wilders 2011 seçimlerinde temel söylemini İslam karşıtlığı üzerine bina etmiştir. Bu kapsamda, başörtülü kadınlardan vergi alınması, Kuran'ın yasaklanması, Müslüman ülkelerden göçün yasaklanması gibi politikalar Hollanda Özgürlük Partisi programında yer almıştır.

İslamofobinin En Büyük Kozu: "Fikir Özgürlüğü" Söylemi

İslamofobik söylemlerde İslam dininin kutsallarına fütursuzca hakaret edilirken, gerek hukukî merciler, gerek siyasîler, gerekse medya organları konuyu "fikir özgürlüğü" kapsamında değerlendirmeyi tercih etmektedirler. Yahudileri, Hristiyanları, Budistleri veya dinî alanın dışında sözgeli mi eşcinselleri hedef alan ifadelerde son derece katı şekilde sınırlar çizilmesine ve yaptırımlar uygulanmasına karşın, Müslümanları hedef alan bu tip kışkırtıcı söylem ve eylemlere karşı diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Hollanda'da da herhangi bir yaptırım uygulanmamıştır.

Öte yandan başta Theo van Gogh cinayeti olmak üzere faili Müslüman olan suçlarda failin dini önplana çıkartılarak Müslümanların ülkede güvenlik zafiyeti doğurduğu ve insanların günlük hayatlarında büyük tehlike altında oldukları algısı oluşturulmak istenmiştir.

Ayaan Hirsi Magan (Ayaan Hirsi Ali)

Hollanda'ya göçmen olarak gelen ve İslam karşıtı söylemleriyle popülaritesi hızla artan Somali kökenli mülteci Ayaan Hirsi Magan, Hollanda'da üniversite eğitimini tamamladıktan sonra politikaya atılmış, önce İşçi Partisi'ne üye iken İslam karşıtı söylemlerinin ardından Liberal Parti'ye geçmiş ve burada milletvekili seçilerek ülke siyasetinin en tartışmalı isimlerinden biri haline gelmiştir. Bu süreçte başta kadına şiddet, kadın sünneti, "terörist İslam" gibi konular olmak üzere, İslamiyet'i hedef alan ve çarpık bilgi ve yorumlarla ülkedeki Müslüman nüfusu zor durumda bırakan açıklamalar yapmıştır. Çocukluğunda Müslüman olduğu halde daha sonra ateistliği tercih ettiğini açıklayan Ayaan Hirsi, bu yaklaşımıyla ülkede İslam karşıtlığının ivme kazanmasında önemli rol üstlenmiştir.

fascism, as Wilders did, is certainly spreading hatred against Muslims. Because, fascism is the most vulgar political ideology that can be imagined in countries like the Netherlands and Germany. Fascist symbols and books (such as the book of Hitler, 'Mein Kampf') are forbidden. Additionally, the majority of European citizens hate people who adopt this ideology and such people are isolated in politics and life. Thus, when a prominent politician speaks out openly that he sees Islam at least as bad as fascism and he wants to ban the holy book of Muslims, who can be surprised that Muslims think that a twisted interpretation of their religion is used as a base for the spread of fear? If this is not spreading hatred against believers through their religion, then what is it?"¹⁹

Wilders who said that "As 'Mein Kampf', Quran should be allowed only for research. It should be banned to be read at mosques and houses. If this prohibition is not followed, then people should be punished. Such a ban would be an important warning for Muslims who take their inspiration for violence and terror from the Quran"²⁰ continues today his statements including insult and aggression towards Islam and Muslims. In fact, during his speech given in New York for the 9th anniversary of September 11, Wilders made the following call: "Do not allow New York to be new Mecca." He also built his main discourse of the election 2011 on the opposition to Islam. In this context, policies like levying taxes from ladies with scarf, banning Quran, restraining migration from Muslim countries have taken place inside the program of Party for Freedom.

The Biggest Trump of Islamophobia: "Freedom of Thought"

While the holy elements of Islam are jauntily insulted in Islamophobic statements, juridical authorities, politicians or media organs are preferring to evaluate the issue in scope of "freedom of thought". Despite the fact that lines are drawn rigorously and sanctions are applied for statements targeting Jews, Christians,

19 http://www.zaman.com.tr/joost-lagendijk/bal-gibi-nefret-soylemiydi_1151203.html

20 Volkskrant, 08.08.2007.

Ayaan Hirsi'nin en önemli icraatlarından biri, yönetmeni Theo van Gogh'un bir suikaste kurban gitmesine yol açan Submission filminin senaryosunu yazmak olmuştur. Yalnızca Hollanda'da değil dünyanın dört bir yanında büyük tepkiyle karşılanan filmde Kuran ayetleri kadın bedenine yazılmış, Kuran'ın kadına şiddetin kaynağı olduğu gibi çarpık yorumlar ve hakaret içeren ifadeler dile getirilmiştir. Theo van Gogh'un öldürülmesinin ardından Ayaan Hirsi tehdit edildiğini ve can güvenliğinin olmadığını dile getirmiş ve bir süre gündemden uzak durmuştur.

2005 yılında TIME dergisi tarafından "dünyanın en etkili 100 insanı" arasında gösterilmiş, Hz. Muhammed'e hakaret içeren karikatürlerin yayımcısı Jyllands Posten gazetesi tarafından "İfade Özgürlüğü Ödülü"ne, İsveç Liberal Partisince "Demokrasi Ödülü"ne ve Amerikan Yahudi Komitesi (AJC) tarafından da 2006 yılında "Ahlaki Cesaret Ödülü"ne layık görülmüştür. Ayaan Hirsi bunların dışında ABD ve Avrupa ülkelerindeki pek çok kurum ve kuruluş tarafından çeşitli ödüllere layık görülmüştür. Bu ödüller, Hirsi'nin söylemlerine bir destek mahiyeti taşımış ve Hirsi'yi İslam'a ve İslam dininin kutsallarına hakaretlerle dolu açıklamalarına devam etmesi noktasında cesaretlendirmiştir.

2006 yılında, ülkeye mülteci olarak girişi sırasında beyan ettiği bilgilerin büyük çoğunluğunun yalan olduğunun ortaya çıkması üzerine Hollanda'yı terkederek ABD'ye yerleşen Ayaan Hirsi, ABD'de American Enterprise Institute (AEI)'de görev almış ve İslam karşıtı söylem ve faaliyetlerine bugüne kadar devam etmiştir.

Okullarda İslam Düşmanlığı

İslamofobi, Hollanda okullarında da artmaya devam etmektedir. 2004 yılında İslamofobik sözlerle karşılaşan öğretmenlerin oranı %70'ken, bugün bu oran %74'e yükselmiştir. Yahudi düşmanlığının azaldığının belirlenmesi, hedef tahtasında artık Müslümanların olduğu iddiasını güçlendirmektedir.

Panteia araştırma bürosunun Anne Frank Vakfı adına yaptığı bir araştırma, orta dereceli okullarda yaşanan ayrımcılık olayları ile ilgili endişe verici sonuçlar ortaya koymaktadır. Hollanda okullarında Yahudi düşmanlığının

Buddhists or outside the religious sphere, for instance, homosexuals, provocative statements and acts targeting Muslims are not sanctioned in the Netherlands as they are not in other European countries.

On the other hand, by bringing the religion of the perpetrator into the forefront (especially in crimes whose perpetrators are Muslims, such as the murder of Theo van Gogh), it is desired to create a perception that Muslims produce security gap in the country and people are in big danger in their daily lives.

Ayaan Hirsi Magan (Ayaan Hirsi Ali)

Somalian refugee Ayaan Hirsi Magan, who came to the Netherlands as immigrant and whose popularity has increased with anti-Islamic statements, went into politics after finishing her university education in the Netherlands. She was first the member of Labour Party, and after anti-Islamic statements, she joined Liberal Party. In Liberal Party, she was elected as parliamentarian and became one of the most controversial names in politics. Within this period, she has made statements related to subjects like violence to women, female circumcision, "terrorist Islam". These statements have been targeting Islam, and based on twisted knowledge and comments. They have also left Muslim population in the country in a difficult situation. Ayaan Hirsi, who was Muslim in her childhood but then chose atheism, plays an important role with her approach in acceleration regarding anti-Islamism in the country

One of the most important activities of Ayaan Hirsi is to write the script of the movie called Submission, whose director was assassinated. In this movie, which was reacted against not only in the Netherlands but also around the world, verses of Quran are written on women body, and twisted comments like 'Quran is the source of violence against women' and expressions containing insults are verbalized. After the murder of Theo van Gogh, Ayaan Hirsi said that she has threatened and she did not have life safety, thus, she stayed away from the agenda for a while.

boyutunu incelemek isteyen araştırmacılar, birçok öğretmenle görüşerek bir “ayrımcılık haritası” çıkarmıştır. Raporun en dikkat çekici sonucu ise, İslamofobik olaylarda görülen artışın Yahudi düşmanlığının da önüne geçmiş bulunmasıdır.

Eğitim Bakanlığı 2004 yılında da benzer bir araştırma yaptırdığından, bugünkü verileri kıyaslama imkânı bulunmaktadır. Öğretmenlere “Geçtiğimiz sene kaç defa Yahudiler hakkında ya da Holokost'u küçümseyen sözlerle karşılaştınız?” şeklinde sorular yöneltildiğinde, %35'i benzer bir durumla karşılaştığı cevabını vermiştir. İslam düşmanlığına geçtiğimiz sene şahit olan öğretmenlerin oranı ise %74'tür. Eğitim Bakanlığının 2004 yılı verileriyle kıyaslandığında Yahudi düşmanlığının okullarda düşüş trendine girdiği, fakat İslamofobik davranışları sınıfında gören öğretmenlerin oranının 9 senede %70'den %74'e yükseldiği görülmüştür.²¹

Cami Saldırıları

Ülkede İslamofobinin somut yansımalarından biri de camilere yapılan saldırılardır. Hollanda'da faaliyet gösteren Devlet ile Müslümanlar Arası İletişim Organı CMO'nun (Contactorgaan Moslims en Overheid) Müdürü Ebubekir Öztüre, 2013 yılı Temmuz ayında Anadolu Ajansı'na verdiği

She was taken place among the “most influential 100 people in the world” according to TIME journal in 2005. Furthermore, she was granted with “Freedom of Expression Award” by Jyllands Posten, which is the publisher of the cartoons containing insults to Prophet Muhammad; granted with “Democracy Award” by Swedish Liberal Party; and granted with “Moral Courage Award” by American Jewish Committee (AJC) in 2006. Besides these, she was granted with various awards by many institutions and organizations in the U.S. and Europe. These awards have given support to her statements, and they have encouraged her in continuing her statements which are full of insults to Islam and holy elements in Islam.

After the appearance that great majority of the information declared by her during the entrance into the country as a refugee is not correct, she left the Netherlands and settled in the U.S. in 2006. She has worked at American Enterprise Institute (AEI), and continued her anti-Islamic statements and activities until today.

Hostility Against Islam in Schools

Islamophobia continues to increase also in Dutch schools. While the ratio of teachers who faced with Islamophobic remarks was 70% in 2004, this ratio increased to 74% today. The fact that hostility against Jews decreased strengthens the assertion that now Muslims are the target.

According to a research conducted by Panteia Research Bureau on behalf of Anne Frank Foundation, findings regarding discrimination experienced at secondary schools are at alarming rates. The researchers who wanted to investigate the extent of hostility against Jews in Dutch schools provided a “discrimination map” by interviewing many teachers. The most remarkable result of the report is that increase in Islamophobic events took precedence over hostility against Jews.

Since Education Ministry conducted a similar research in 2004, it is possible to compare it with current data. When it is asked to teachers, “How many times did you encounter with insulting expressions about Jews or Holocaust in last year?”,

bir beyanatta 2008-2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen cami saldırılarının sayısının 117'ye ulaştığını, bir o kadarının da kayıtlara geçmediğini ifade etmektedir. Bu durumun en önemli sebebi olarak, ülkede İslamofobinin yasal düzenlemelere girmemiş olması gösterilmektedir.²²

Gençlik Dairesi'nin Uygulamaları

Hollanda'da yaşanan ihlal alanlarından biri de, ülkede faaliyet gösteren Gençlik Dairesi'nin uygulamalarıdır. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı tarafından, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde binlerce Türk kökenli çocuğun ailelerinin elinden haksız yere alındığı ve kendi kültüründen uzak ailelere verildiği iddiaları ve mağdur ailelerden gelen şikayetler üzerine bir rapor hazırlamıştır. 2013 yılında yayımlanan raporun Hollanda ile ilgili bölümünde verilen bilgilere göre, 19-22 Haziran 2013 tarihlerinde heyetin Hollanda'da konuya ilişkin inceleme ziyaretlerinde bulunduğu bildirilmiştir. Söz konusu inceleme ziyareti kapsamında Hollanda krallığı Temsilciler Meclisi Güvenlik ve Adalet Komisyonu Başkanı Tanja Jadnansing, Sağlık Refah ve Spor Bakanlığı ile Güvenlik ve Adalet Bakanlığı'nın üst düzey yetkilileri, Rotterdam-Rijmond Bölgesi belediyelerine ait sağlık hizmetleri birimi yetkilileri, aile-çocuk eşleştirmeleri yapan yarı-özel Flexus kurumu yetkilileri, Deventer Belediye Başkanı, gençlik dairesi uygulamalarından mağdur olmuş Türkiye kökenli aileler, TC Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Hollanda Çalışma Grubu yetkilileri ve diğer Türkiye kökenli sivil toplum kuruluşları ile görüşülmüştür.

Raporda, çocukların velayetinin ailelerinden alınmasına kadar gidebilen süreç ile ilgili olarak şu ifadeler yer verilmektedir:

“Uzmanlar ve vatandaşlar bir çocuğun istismar veya ihmale uğradığından şüphelenmeleri halinde gençlik dairelerinin bir birimi olan Çocuk İstismarı Tavsiye ve Rapor Merkezi'ne başvurabilirler. Merkez, rapor edilen şüpheli vakaları tahkik etikten sonra bir olumsuzluğa rastlarsa, uygun çözüm yolu için aile ve çocukla

22 <http://www.aa.com.tr/tr/manset/207469--hollandada-islamofobi-tehdidi-buyuyor>

35% of them said that they encountered with such a situation. Teachers who encountered with hostility against Islam during last year was 74%. When it is compared with data of Education Ministry's research in 2004, it is seen that hostility against Jews has a downward trend whereas the ratio of teachers who encountered with Islamophobic behaviours in their classrooms has increased from 70% to 74% within 9 years.²¹

Mosque Attacks

One of the concrete reflections of Islamophobia in the country is attacks against mosques. The head of the Communication Organ Between State and Muslims (Contactorgaan Moslims en Overheid-CMO), Ebubekir Öztüre expressed in a statement given to Anadolu Agency on July 2013 that the amount of mosque attacks made between 2008-2013 reached to 117 and almost similar amount of attacks were not recorded. The most important reason of these attacks is that Islamophobia has not taken place in legislative regulations.²²

Practices of Youth Care Agencies

One of the areas of violations in the Netherlands is the practices of Youth Care Agencies. A

21 <http://www.zamanbelcika.be/node/1474>

22 <http://www.aa.com.tr/tr/manset/207469--hollandada-islamofobi-tehdidi-buyuyor>

işbirliğine girmektedir. Gençlik daireleri, çok ciddi vakalar veya ailenin işbirliğine yanaşmadığı vakalar için Güvenlik ve Adalet Bakanlığı sorumluluğu altında bulunan Çocuk Bakımı ve Koruma Kurulu'na başvurur. Bu Kurulun temel görevi koruma sağlamak, çocuğun velayetine ilişkin konularda mahkemeye bilgi sunmak ve çocukların karıştığı adli vakalarda süreçleri izlemektir. Kurul kendisine gelen vakaları, çocukların gelişimine olumsuz etkileri olup olmadığına bakar ve olumsuz bir etki tespit ederse, olumsuz etkinin çocuğun hayatını hangi ölçüde etkilediğini inceler. Kurulun bildirdiği görüş doğrultusunda çocuk mahkemeleri, ebeveynler hakkında çocuk koruma emri veya gözetim emri (velayet hakkının kısıtlanması ve resmi vasi atanması) ya da velayetin kaldırılması kararı verebilmektedir.”²³

Hollanda bu alandaki uygulamalara muhatap olan ve büyük mağduriyetler yaşayan çocuk ve ailelere ilişkin olarak şu rakamsal bilgiler verilmektedir:

“Hollanda genelinde 30,973 ailenin durumu gözlenmektedir. Toplamda 19,180 çocuk ailesinden alınmış olup, bunlardan 7,202’sinin velayeti de ailesinden alınmıştır. 11,978 çocuk ise, velayeti anne ve babasında kalmak üzere ailesinden alınmıştır. Gençlik dairesi yetkililerinin verdiği bilgiye göre bu çocuklardan az bir kısmı yurtlarda barındırılmakta olup pek çoğu koruyucu ailelerdedir. 2012 yılı itibariyle Hollanda genelinde ebeveynlerinden en az biri Türkiye kökenli olan yaklaşık 671 çocuğun ailesinden alındığı ve bu çocuklardan 167’sinin koruyucu aileye verildiği bilgisi harici kaynaklardan edinilmiştir. Koruyucu aileye verilenler dışında kalan ve çoğunluğu 12-18 yaş arasında olan 504 çocuğun ise yurtlarda olduğu bilinmektedir. Bu sayılara anne ve babası Hollanda’da doğmuş olan üçüncü kuşağın dâhil olmadığına altını çizmek gerekir. Üçüncü kuşak da eklendiğinde 1000 kişi civarında Türkiye kökenli çocuğun ailesinden alındığı tahmin edilmektedir. Bu bilgileri Hollanda makamları nezdinde teyit etmek mümkün olmamıştır. Zira görüşülen üst düzey bürokratlar vatandaşlarının kökenlerine veya doğum yerlerine göre bir istatistiki bilgiyi tutmadıklarını söylemişlerdir. Gençlik

report was prepared by Grand National Assembly of Turkey Human Rights Investigation Commission upon claims and complaints of victim families that Turkish children are unjustly taken from their families and given to local families. According to a part of the report (published in 2013) related to the Netherlands, the commission made a visit (between 19-22 June 2013) to investigate the issue. Within the scope of the visit, the commission met with the Netherlands Kingdom House of Representatives Security and Justice Commission President, Tanja Jadnansing; senior officials from the Ministries of Health Welfare and Sports, and Security and Justice; authorities from the health services units of the Rotterdam-Rijmond Region municipalities; semi-private Flexus Association officials which do family-child matching; the Deventer Mayor; Turkish origin families who suffered through youth care agency practices; officials from the Turks and Relative Communities Abroad the Netherlands Working Group; and other Turkish origin non-governmental organizations.

Inside the report, the followings are explained regarding the process which might yield the that custody of children is taken from their families:

“If experts and citizens suspect that a child is abused or neglected, they can make an appeal to the Center for Child Abuse Recommendation and Report (a unit of the youth agencies). If the Center comes across an unfavourable situation after enquiring the reported suspicious cases, it cooperates with the family and the child for an appropriate solution. Youth Agencies apply to the Child Care and Protection Board, which is under the responsibility of the Ministry of Security and Justice, for very serious cases and cases in which families do not want to cooperate. The main mission of this institution is to provide protection, to inform the court regarding the issues related to custody of the child, and to follow the processes in judicial cases in which children are involved. The Board oversees the cases with regards to whether they have negative effects on the child’s development and if such an effect is found, then, it investigates how much this negative effect is influencing the child’s life. Based

23 Almanya, Hollanda ve Belçika Gençlik Dairelerinin Türkiye Kökenli Çocuklara Yönelik Uygulamalarına İlişkin İnceleme Raporu, s.17.

dairelerinin yapılandığı 10 bölgeden biri olan Rotterdam şehrinin de içerisinde yer aldığı Rijnmond Bölgesi'ndeki yetkililer tarafından Komisyonumuza sunulan resmi verilere göre, Rijnmond Bölgesi'nde, 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla ailesinden alınmış 1390 çocuk bulunmaktadır. Bunlardan 41'inin (%2,5) anne veya babasının doğum yeri Türkiye'dir. 41 çocuktan 17'si koruyucu ailededir. Koruyucu ailelerden 5'i ise Türkiye kökenlidir.”²⁴

Raporda Hollanda'daki çocuk bakım sisteminin en temel sorunu olarak çocuğun yararı ilkesinin velayet hakkına nazaran ölçüsüz bir şekilde öne alınması gösterilmiştir. Bu durumun somut negatif çıktısının, sorunların çözümünde ailenin bütünüyle dışlanması olduğunun vurgulandığı raporda, uygulamaların karmaşıklığı ve tüm uygulamaları kapsayan çatı bir mevzuat düzenlemesinin bulunmamasının diğer bir sorun olduğu belirtilmiştir. Raporda görüşmeler esnasında oluşan kanaat ve tesbitlerden bazıları şu şekilde verilmiştir:

“Gerçekleştirilen görüşmeler ışığında Hollanda makamlarının koruyucu aile seçiminde çocukların kültürel ve dini durumlarını yeterince dikkate almadığı, Müslüman ailelerin çocuklarına gereken hassasiyeti çoğunlukla göstermediği kanaati oluşmuştur. Çocukların velayetini alabilecek yakın derece akrabalarının mevcut olduğu durumlarda dahi, bu hususun gözetilmediği vakalara rastlanmaktadır.

Ailelerin çocuklarının velayetlerini geri almak için yargı yoluna başvurmaları mümkündür. Bununla birlikte vatandaşlarımızın haklarını tam olarak bilmedikleri, kimi zaman Hollandacayı kullanamamaları nedeniyle kendilerini yanlış ifade ettikleri ve ilgili makam nezdinde haklarını yeterince arayamadıkları, yardım için hukuki yollara geç başvurdıkları ve dolayısıyla mağdur olabildikleri gözlenmektedir.

Federal Hükümet birimlerinin işbirliğine kapalı olduğu ve sorunların çözümü adına gerekli samimiyeti göstermedikleri gözlenmiştir. Sözgelimi Federal yetkililer Türkiye kökenli çocuklara ilişkin istatistik tutmadıklarını belirtmişlerdir. Ancak bu durumun aksini ispatlar nitelikte, Türkiye kökenli

on the opinion of the Board, children's court can give a verdict that the child should be protected or monitored (restriction of custody and appointment of an official guardian) or custody should be removed.”²³

In the same report, the following quantitative information regarding children and families who faced with such practices and experienced major grievances is shared:

“The situation of 30,973 families are monitored throughout the Netherlands. In total, 19,180 children were taken away from their families, and the custody of 7,202 of them was also taken away from their families. 11,978 children were taken away from their families though their custody stayed with their parents. According to the information shared by the officials of the Youth Agency, small portion of these children is hosted at dorms while most of them are together with foster families. According to the information gathered from external sources, as of 2012, around 671 children having at least one Turkish parent were taken from their families and 167 of them were given to foster families. It is known that the remaining 504 children, who are mostly between age of 12-18, stay at dorms. It should be noted that these numbers do not include children whose both parents were born in the Netherlands, meaning the third generation. If this third generation is also included, it is estimated that around 1000 Turkish children were taken from their families. However, it was not possible to confirm these numbers by the Dutch authorities. Because, the senior bureaucrats whom the Committee met with stated that they do not keep information about their citizens based on their origins or place of birth. But, according to the official data shared with our Commission by the officials from Rijnmond Region in which Rotterdam (it is one of the 10 regions where Youth Agencies are structured in) is also included, as of 1 October

23 Almanya, Hollanda ve Belçika Gençlik Dairelerinin Türkiye Kökenli Çocuklara Yönelik Uygulamalarına İlişkin İnceleme Raporu/Inquiry Report Regarding the Implementations of the Germany, Netherlands, and Belgium Youth Care Agencies Towards Turkish Origin Children, p.17.

24 A.g.r., s.17-18.

Violence against women across the EU: Abuse at home, work, in public and online

Launch conference // Council of the EU Press Room, Brussels, 5 March

çocuklara ilişkin Rijnmond Bölgesi'ne ait resmi istatistikler Bölge yetkilileri tarafından Komisyonumuzla paylaşılmıştır.”²⁵

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun hazırladığı bu rapordan hareketle, söz konusu uygulamalara ülkede bulunan diğer Müslüman ailelerin de muhatap olduğu düşünülecek olursa, sorun daha kapsamlı bir hal almaktadır.

Hollanda İçin Bazı Olumsuz Göstergeler Kadına Şiddet

Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)'nın yayımladığı Kadına Yönelik Şiddet: AB Düzeyinde Araştırma (Violence against women: an EU-wide survey) adlı rapor, AB ülkelerinde 15 yaşından itibaren her üç kadından birinin fiziksel ve cinsel şiddete maruz kaldığını belgelemektedir. 28 AB ülkesinden, 18-72 yaş arası 42000 kadın ile yapılan araştırma bugüne kadar bu konuda hem AB'de hem de dünyada yapılmış en geniş ve derin araştırma niteliği taşımaktadır. Rapora göre Hollanda, kadına şiddetin en yüksek olduğu ülkeler sıralamasında %45 ile Danimarka'nın ardından (%52), ikinci sırada gelmektedir. Rapora göre AB ortalaması ise %33 olarak belirlenmiştir.

2013, there were 1390 children taken from their families in Rijnmond Region. 41 of them (2.5%) has a mother or father who was born in Turkey. 17 of these children are together with foster families. 5 of the foster families are also having Turkish origin.”²⁴

In the report, it is remarked that the very basic problem of child care system in the Netherlands is immoderately bringing forward 'the policy of the benefit of child' compared to 'right of custody'. It is also pointed in the report that the concrete negative outcome of this situation is excluding families entirely from solution processes. Another problem mentioned by the report is the complexity of the practices and lack of an inclusive legislative arrangement. Some of the opinions and evaluations formed during the meetings are explained as the following in the same report:

“In light of the interviews conducted, a conclusion has been reached that the Dutch authorities are not adequately taking into account the cultural and religious positions of children while determining their foster families, and they are not displaying enough sensitivity to the children of Muslim families. Even in cases where children in question have close relatives, it is possible to come across cases that such relatives are not taken into account.

It is possible for families to resort to the judgement in order to take back the custody of their children. However, it is observed that our citizens do not know their rights well, sometimes they express themselves wrong due to lack of Dutch and they can not claim their rights properly before related authorities, they take legal actions late and thus they can suffer.

It has been observed that units of the Federal Government are closed to cooperation and they do not show the necessary sincerity in order to solve the problems. For instance, Federal authorities have stated that they do not keep statistics regarding children with Turkish origin. However, in contrast to this statement, official statistics regarding children with Turkish origin in Rijnmond Region have been shared by Regional authorities with us.”²⁵

Based on this report prepared by the Grand National Assembly of Turkey Human Rights Investigation

24 Ibid., pp. 17-18.

25 Ibid., pp. 20-21.

25 A.g.r., s.20-21.

FRA Direktörü Morten Kjaerum rapor ile ilgili olarak, “Yayımlanan raporun AB ülkelerinde kadına yönelik şiddetin ne derece yaygın olduğunu göstermenin yanında, devletlerinin bu konuyu ne derece az raporladıklarını ve gündem dışı tuttuklarını da kanıtlamaktadır” demiştir.

Rapor hazırlanırken kadınların yaşadıkları aile içi ve dışı fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet tecrübelerinin yanında, uğradıkları tacizler ve bu konuda çocuklukta yaşadıkları deneyimler de araştırılmıştır. Raporda verilen ürkütücü istatistiklere göre her 10 kadından biri 15 yaşından itibaren cinsel şiddete maruz kalırken, her 20 kadından biri tecavüze uğramıştır. Her 5 kadından biri ise eski veya şu an birlikte olduğu eşinden cinsel ve fiziksel şiddet görmüştür. Çocukluk dönemi ile ilgili yapılan araştırmada ise, her 10 kadından biri, 15 yaş öncesinde bir yetişkinden cinsel şiddet görmüştür. Bütün bu korkunç verilere rağmen, kadınların sadece %14’ü eşlerinden, %13’ü ise yabancılardan gördükleri şiddeti ilgili makamlara bildirmişlerdir.

Morten Kjaerum, sonuçları yorumlarken, “Kadına uygulanan şiddet, özellikle de cinsel şiddet ciddi bir insan hakları ihlalidir ve Avrupa Birliği bunu görmezlikten gelemmez” şeklindeki açıklamasıyla konunun hassasiyetine dikkat çekmiştir.²⁶

İntihar Olaylarında Artış

Hollanda’da Merkez İstatistik Kurumu’nun verdiği bazı bilgiler, ülkedeki kimi gelişmelerin olumsuz yönde seyrettiğini ortaya koymaktadır. Örneğin 2013 yılında yayımlanan intihar verilerine göre, ülkedeki intihar sayısı 2008 yılına göre %30 artarak 1.753’e çıkmıştır. İntiharın daha çok ülkedeki Hollandalı ve Batılılar arasında yaygın olduğu ifade edilmektedir.²⁷

Genç Nüfusun Azalması

Diğer bir olumsuz gösterge ise, ilkokul çağındaki

Commission, if it is taken into account that other Muslim families in the country also experience similar practices, the problem becomes more comprehensive.

Some Negative Indicators for the Netherlands

Violence to Women

The report titled as Violence Against Women: An EU-wide Survey published by the European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) documents that one woman out of every three since age of 15 in EU countries is exposed to physical and sexual violence. The research conducted with 42000 women between the ages of 18-72 from 28 EU countries is the broadest and deepest research in the subject both in EU and in the world. According to the report, the Netherlands takes the second place with 45% violence against women after Denmark (52%). The EU average in that regard is 33%.

The director of FRA, Morten Kjaerum said the followings related to the report: “This report demonstrates that countries report this subject scarcely and keep it outside the agenda. Besides, it shows that violence against women is extremely widespread in EU countries.”

While preparing the report, besides the experiences of women regarding domestic and external physical,

26 <http://blog.radikal.com.tr/insan-haklari/avrupa-birliginden-sok-edici-rapor-her-uc-kadından-biri-fiziksel-ve-cinsel-siddet-goruyor-51952>
27 <http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-3995-wm.htm>

çocukların sayısındaki azalmadır. 2013 yılı sonunda yayımlanan verilere göre ilkokul çağındaki (4-12 yaş) çocukların sayısı, beş sene öncesine oranla 75 bin azalarak 1.52 milyona gerilemiştir. Bu sayının önümüzdeki sekiz yılda 96 bin daha azalmasının beklendiği ifade edilmiş, bu durumun 2000'lerin başından bu yana doğum sayısındaki düşüşün bir sonucu olduğu belirtilmiştir.²⁸

Hollanda açısından tehlike arz eden bir başka gösterge ise nüfusun giderek yaşlanmasıdır. Son yıllara ait resmî veriler, genç nüfusun giderek azaldığını, buna mukabil yaşlı nüfusun da giderek arttığını göstermektedir. Öte yandan bu rakamlara, genç nüfus oranı yüksek olan göçmenler de dahildir. Bir başka deyişle, göçmenler dışarıda tutularak yapılacak bir değerlendirme, Hollanda açısından çok daha vahim görülmektedir. Özellikle aşırı sağ partiler tarafından dillendirilen göçmenlerin ülkelerine dönmesi yönündeki söylemlerin bu istatistikler ışığında oldukça tutarsız ve realiteden uzak olduğu görülmektedir. Hollanda Merkez İstatistik Kurumu'nun verilerine göre nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı şu şekildedir:²⁹

sexual and psychological violence, molestation that they faced with and childhood experiences in that regard are also investigated. According to scary statistics shared in the report, one out of every 10 women has exposed to sexual harassment since age of 15; and one out of 20 women has been raped. One out of 5 women, by some means or other, has experienced sexual and physical violence by their spouses. According to the research conducted for childhood period, one out of 10 women has experienced sexual violence by an adult before they reached 15. Despite all these scary data, only 14% of women who experienced violence by their spouses and 13% of women who experienced violence by strangers informed the related authorities regarding these violences.

While interpreting these results, Morten Kjaerum points out the sensitivity of the issue by saying that "Violence against women, especially sexual violence, is a serious violation against human rights, and EU cannot ignore this."²⁶

Increase in Suicides

Some information shared by the Central Bureau of Statistics of the Netherlands, some developments in the country follow a negative path. For instance, according to suicide data published in 2013, suicide rate in the country has reached to 1.753 by increasing 30% compared to 2008. It is stated that suicide is more common among Dutch and Westerners in the country.²⁷

Decrease in Young Population

Another negative indicator is decrease in amount of children at primary school age. According to data published at the end of 2013, the amount of children between the ages of 4-12 decreased 75 thousand within 5 years and became 1.52 million. It is expected that this amount will decrease 96 thousand more in next 8 years. It is stated that this

28 /<http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-4008-wm.htm>

29 Statistical Yearbook 2013, s.178

26 <http://blog.radikal.com.tr/insan-haklari/avrupa-birliginden-sok-edici-rapor-her-uc-kadından-biri-fiziksel-ve-cinsel-siddet-goruyor-51952>

27 <http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-3995-wm.htm>

	2010	2012	2013 (Tahmini)
20 Yaş Altı	3,928	3,895	3,870
20-40 Yaş	4,193	4,142	4,120
40-65 Yaş	5,916	5,977	5,964
65-80 Yaş	1,890	2,030	2,121
80+	648	686	703

situation depends on the decrease in birth rate since the beginning of 2000.²⁸

Another indicator posing danger regarding the Netherlands is aging in population. Official data from recent years show that young population is decreasing whereas old population is increasing. It should be noted that these numbers are also including immigrants in which young population is high. In other words, an evaluation without taking into account these immigrants, would be even more serious. Statements on returning of immigrants to their own countries, which are especially mentioned by extreme right wing parties, seem pretty inconsistent and far from reality under the light of these statistics. According to data from the Central Bureau of Statistics in the Netherlands, distribution of population in terms of age range of the population

Ages/Years	2010	2012	2013 (Est.)
Below Age 20	3,928	3,895	3,870
Age 20-40	4,193	4,142	4,120
Age 40-65	5,916	5,977	5,964
Age 65-80	1,890	2,030	2,121
80	648	686	703

28 /<http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-4008-wm.htm>

29 Statistical Yearbook 2013, s.178

kaynakça

- Alacahan, Osman & Duman, Betül; “Hollanda’da Müslüman Karşıtlığının Kaynakları Üzerine”; “İslamofobi Kolektif Bir Korkunun Anatomisi Sempozyum Tebliğleri” içinde; Sayfa: 57-72; Ed.: Osman Alacahan, Betül Duman; Sivas Kemal İbn-i Hümam Vakfı; Ankara; 2012.
- Almanya, Hollanda ve Belçika Gençlik Dairelerinin Türkiye Kökenli Çocuklara Yönelik Uygulamalarına İlişkin İnceleme Raporu; Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu; 24. Dönem 4. Yasama Yılı 2013.
- “Annual Report on Integration 2012”; Statistics Netherlands; The Hague/Heerlen; 2012.
- (<http://w3ww.cbs.nl/NR/rdonlyres/CF430FF1-4623-4D60-B34B-CBE33749006A/0/2012b72pub.pdf>) (Erişim: 04.07.2014)
- Birsan, Yılmaz (Haz.); Hollanda Ülke Profili; TC Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi; 2008.
- (<http://www.ayso.org.tr/webfolders/File/Hollanda.pdf>) (Erişim: 30.06.2014)
- Canatan, Kadir; Avrupa’da Müslüman Azınlıklar; İnsan Yayınları; İstanbul; 1995.
- Canatan, Kadir; Avrupa’da Ulusal Azınlıklar Hollanda-Friesland Örneği; Yarın Yayınları; İstanbul; 2013.
- Canatan, Kadir (Ed.); Avrupa’da İslam; Beyan Yayınları; İstanbul; 2005.
- Canatan, Kadir; “Hollanda Toplumunda Yabancı Karşıtı Tutumların Analizi”; Turkish Studies; Volume: 3/7 (Fall 2008); Sayfa: 220-240.
- Canatan, Kadir & Hıdır, Özcan (Ed.); Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm; Eskiyei Yayınları; Ankara; 2007.
- Göksoy, İsmail Hakkı; Endonezya’da İslam ve Hollanda Sömürgeciligi; Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi; İstanbul; 1995.
- Güngör, Veyis; Bizimkilerin Pedagojisi Göç, Kültür, Kimlik ve Hollandalı Türkler; Liman Kitapları; Ankara; 2005.
- Hıdır, Özcan; Hollanda’daki Türkler (Turken in Nederland) Kurumlar, Başarılar, Sorunlar ve Geleceğe Yönelik Perspektifler; IUR Press; Rotterdam; 2012.
- “Hollanda”; Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi; Cilt: 18; Sayfa: 219-232; Türkiye Diyanet Vakfı; İstanbul; 1998.
- “Statistical Yearbook 2013”; Statistics Netherlands; The Hague/Heerlen; 2013.
- (<http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/324BCD58-32B9-465B-8A03-284A55C90402/0/2013a3pub.pdf>) (Erişim: 04.07.2014)
- Sunier, Thijl; “Hollanda’da Anti-İslamizm”; “Avrupa’da İslam” içinde; Sayfa: 221-233; Ed.: Kadir Canatan; Beyan Yayınları; İstanbul; 2005.
- “Surinam”; Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi; Cilt: 37; Sayfa: 542-544; Türkiye Diyanet Vakfı; İstanbul; 2009.
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Hollanda_Do%C4%9Fu_Hindistan_%C5%9Eirketi
- <http://www.cbs.nl/enGB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-3995-wm.htm>
- <http://www.cbs.nl/enGB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-4008-wm.htm>
- <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/207469--hollandada-islamofobi-tehdidi-buyuyor>
- http://www.zaman.com.tr/joost-lagendijk/bal-gibi-nefret-soylemiydi_1151203.html
- http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2011/06/110623_wilders_court.shtml
- <http://arsiv.sabah.com.tr/2004/12/16/dun98.html>
- <http://interajans.nl/irkcilik-artti/>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2010
- http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2012
- [http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2009_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2009_(Netherlands))
- [http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_(Netherlands))
- <http://blog.radikal.com.tr/insan-haklari/avrupa-birliginden-sok-edici-rapor-her-uc-kadından-biri-fiziksel-ve-cinsel-siddet-goruyor-51952>
- <http://www.zamanhollanda.nl/haber/r%C3%B6portaj-g%C3%BCndem/1473/wilders%C4%B1n-iktidar-orta%C4%9F%C4%B1-olmas%C4%B1-islam-aleyhtar%C4%B1-d%C3%BC%C5%9F%C3%BCncelerine-me%C5%9Fru-bir>
- <http://www.zamanbelcika.be/node/1474>

bibliography

- Alacahan, Osman & Duman, Betül; “Hollanda’da Müslüman Karşıtlığının Kaynakları Üzerine” (On the Sources of the Opposition Against Muslims in the Netherlands), in “İslamofobi Kolektif Bir Korkunun Anatomisi Sempozyum Tebliğleri” (İslamofobi: Kolektif Bir Korkunun Anatomisi Sempozyumu Tebliğleri/İslamophobia: Papers of the Symposium of the Anatomy of a Collective Fear), pp: 57-72; Ed.: Osman Alacahan, Betül Duman; Sivas Kemal İbn-i Hümam Vakfı; Ankara; 2012.
- Birsen, Yılmaz (Ed.), Hollanda Ülke Profili (Country Profile of the Netherlands), TC Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi (), 2008.
- Canatan, Kadir, Avrupa’da Müslüman Azınlıklar (Muslim Minorities in Europe), İnsan Yay., İstanbul, 1995.
- Canatan, Kadir, Avrupa’da Ulusal Azınlıklar Hollanda-Friesland Örneği (National Minorities in Europe: Example of the Netherlands-Friesland), Yarın Yay., İstanbul; 2013.
- Canatan, Kadir (Ed.), Avrupa’da İslam (Islam in Europe), Beyan Yay., İstanbul; 2005.
- Canatan, Kadir, “Hollanda Toplumunda Yabancı Karşıtı Tutumların Analizi” (Analysis of the Attitudes of Xenophobia in Dutch Society), Turkish Studies, Volume: 3/7 (Fall 2008), pp. 220-240.
- Canatan, Kadir & Hıdır, Özcan (Ed.), Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm (Islamophobia and Anti-Islamism in Western World), Eskiyei Yay., Ankara, 2007.
- Göksoy, İsmail Hakkı, Endonezya’da İslam ve Hollanda Sömürgecilği (Islam and the Dutch Colonialism in Indonesia), Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 1995.
- Güngör, Veyis, Bizimkilerin Pedagojisi Göç, Kültür, Kimlik ve Hollandalı Türkler (Pedagogy of Ours: Migration, Identity and the Dutch Turks), Liman Kitapları, Ankara, 2005.
- Hıdır, Özcan, Hollanda’daki Türkler (Turken in Nederland) Kurumlar, Başarılar, Sorunlar ve Geleceğe Yönelik Perspektifler (Turks in the Netherlands: Institutions, Successes, and Perspectives for Future), IUR Press, Rotterdam, 2012.
- Statistics Netherlands, “Annual Report on Integration 2012”, The Hague/Heerlen, 2012.
- Statistics Netherlands, “Statistical Yearbook 2013”, The Hague/Heerlen; 2013.
- Sunier, Thijl, “Hollanda’da Anti-İslamizm” (Anti-Islamism in the Netherlands), in Avrupa’da İslam (Islam in Europe), pp. 221-233, ed. Kadir Canatan, Beyan Yay., İstanbul, 2005.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu (Grand National Assembly of Turkey Human Rights Investigation Commission), Almanya, Hollanda ve Belçika Gençlik Dairelerinin Türkiye Kökenli Çocuklara Yönelik Uygulamalarına İlişkin İnceleme Raporu (Inquiry Report Regarding the Implementations of the Germany, Netherlands, and Belgium Youth Care Agencies Towards Turkish Origin Children), 24. Dönem 4. Yasama Yılı 2013.
- Türkiye Diyanet Foundation (TDV), “Hollanda” (The Netherlands), Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (TDV Encyclopedia of Islam), Vol. 18, pp. 219-232, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul, 1998.
- Türkiye Diyanet Foundation (TDV), “Surinam”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (TDV Encyclopedia of Islam), Vol. 37, pp. 542-544, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul, 2009.
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Hollanda_Do%C4%9Fu_Hindistan_%C5%9Eirketi
- <http://www.cbs.nl/enGB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-3995-wm.htm>
- <http://www.cbs.nl/enGB/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2013/2013-4008-wm.htm>
- <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/207469--hollandada-islamofobi-tehdidi-buyuyor>
- http://www.zaman.com.tr/joost-lagendijk/bal-gibi-nefret-soylemiydi_1151203.html
- http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2011/06/110623_wilders_court.shtml
- <http://arsiv.sabah.com.tr/2004/12/16/dun98.html>
- <http://interajans.nl/irkcilik-arti/>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2010
- http://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_general_election,_2012
- [http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2009_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2009_(Netherlands))
- [http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_\(Netherlands\)](http://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_(Netherlands))
- <http://blog.radikal.com.tr/insan-haklari/avrupa-birliginden-sok-edici-rapor-her-uc-kadından-biri-fiziksel-ve-cinsel-siddet-goruyor-51952>
- <http://www.zamanhollanda.nl/haber/r%C3%B6portaj-g%C3%BCndem/1473/wilders%C4%B1n-iktidar-orta%C4%9F%C4%B1-olmas%C4%B1-islam-aleyhtar%C4%B1-d%C3%BC%C5%9F%C3%BCncelerine-me%C5%9Fru-bir>
- <http://www.zamanbelcika.be/node/1474>

BUGÜN; sömürülen, yozlaştırılan,
yoksullaştırılan, ayrımcılığa uğrayan,
baskı altına alınan, şiddete maruz kalan,
yaşam hakkı elinden alınan, kaosa
sürüklenen, **birey ve toplumların**
"YARIN"larını korumak için çalışıyoruz!

GELECEĞİMİZİ
KORUMAK İÇİN...

TO PROTECT
OUR FUTURE...

TODAY; we work to protect the "FUTURE"
of the individuals and the societies who
are exploited, impoverished, corrupted,
discriminated, oppressed, exposed to
violence, deprived of the right to life
and slid into chaos!

BAĞIŞLARINIZLA BİZİ DESTEKLEYEBİLİRSİNİZ

AİDAT ve BAĞIŞLARINIZ İÇİN BANKA HESAP NUMARALARI

VAKIFBANK / Üsküdar Şubesi : TR89 0001 5001 5800 7297 5957 51

TÜRKİYE FİNANS / Üsküdar Şubesi : TR43 0020 6000 0801 2941 7300 01

POSTA HESAP ÇEKİ : 6237145

w w w . u h i m . o r g